

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

Δημιουργία Διαδικτυακής Πύλης Εναλλακτικού Τουρισμού

Δαμόπουλος Παναγιώτης

Τριάντος Διονύσιος- Βασίλειος

Καραφυλλογλου Κωνσταντίνος

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΠΑΤΡΑ 2017

Περίληψη

Η παρούσα πτυχιακή εργασία έχει ως στόχο τη βιβλιογραφική έρευνα για τη δημιουργία μιας Διαδικτυακής Πύλης Εναλλακτικού Τουρισμού. Στο 1^ο κεφάλαιο αναλύθηκε η σημασία του τουρισμού στην Ελληνική οικονομία και στη συνέχεια μελετήθηκε ενδελεχώς ο εναλλακτικός τουρισμός. Μέσω της λεπτομερούς καταγραφής τους και ανάλυσής των διάφορων μορφών του εναλλακτικού τουρισμού (πολιτιστικός, θρησκευτικός, οικοτουρισμός, αγροτουρισμός κ.α.) αναδείχθηκε η σημασία και η διαρκώς αυξανόμενη δυναμική του.

Στο 2^ο κεφάλαιο, επιχειρήθηκε μια ανάλυση πάνω στις νέες τεχνολογίες διαδικτύου (HTML5, CSS3) αλλά και σε ορισμένες παλαιότερες (PHP, MySQL, JavaScript) οι οποίες όμως αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των περισσότερων σύγχρονων εφαρμογών. Διαπιστώθηκαν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα τους καθώς και οι καλές πρακτικές κατά την χρήση τους.

Τέλος, στο 3^ο κεφάλαιο, η έρευνα επικεντρώθηκε στην σχέση του τουρισμού με το διαδίκτυο και κατά πόσο αλλά και με ποιο τρόπο οι εφαρμογές του δεύτερου (όπως μια διαδικτυακή πύλη που είναι και το κύριο αντικείμενο της παρούσας πτυχιακής) μπορούν να ενισχύσουν την τουριστική ανάπτυξη.

Περιεχόμενα

Περίληψη	3
1. Εισαγωγή.....	7
1.1 Ο τουρισμός ως η βαριά βιομηχανία της Ελλάδας	7
1.2 Εναλλακτικός τουρισμός.....	9
1.2.1 Εισαγωγή.....	9
1.2.2 Μορφές εναλλακτικού τουρισμού που αναπτύσσονται στην Ελλάδα	10
1.2.3 Πολιτιστικός Τουρισμός.....	11
1.2.4 Θρησκευτικός Τουρισμός	20
1.2.5 Τουρισμός Υγείας.....	26
1.2.6 Οικοτουρισμός	31
1.2.7 Αγροτουρισμός	34
1.2.8 Περιπατητικός Τουρισμός	37
1.2.9 Γεωτουρισμός	39
1.2.10 Ορεινός-Ορειβατικός Τουρισμός.....	41
1.2.11 Χιονοδρομικός Τουρισμός και Τουρισμός Χειμερινών Αθλημάτων	42
1.2.12 Αθλητικός Τουρισμός.....	43
1.2.13 Θαλάσσιος Τουρισμός	48
1.2.14 Κοινωνικός Τουρισμός.....	53
1.2.15 Μαθησιακός Τουρισμός	54
1.2.16 Επαγγελματικός Τουρισμός.....	55
2. Τεχνολογίες Διαδικτύου	58
2.1 HTML5	58
2.1.1 Κρυφή μνήμη εφαρμογής εκτός δικτύου	59
2.1.2 Βάση δεδομένων στην πλευρά του χρήστη	60
2.1.3 Σημασιολογία (semantics)	60
2.1.4 Νέα τύποι και χαρακτηριστικά στις φόρμες.....	61
2.1.5 Multimedia.....	62
2.1.6 Γραφικά.....	63
2.2 CSS3.....	65
2.3 PHP	68
2.4 MySQL	70
2.5 JavaScript	72
2.6 jQuery.....	74

2.7 AJAX.....	75
3. Πληροφορική και Τουρισμός.....	76
3.1 Συστήματα τουριστικών λύσεων.....	76
Συμπεράσματα.....	81
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	82
Βιβλία.....	82
Ιστότοποι.....	83

Εικόνα 1 Λογότυπο Ε.Ο.Τ.....	8
Εικόνα 2 Μινωική τοιχογραφία.....	11
Εικόνα 3 Μουσείο Ακρόπολης.....	12
Εικόνα 4 Ακρόπολη Αθηνών.....	14
Εικόνα 5 Θαλασσινή Πύλη (Κάστρο Ρόδου).....	16
Εικόνα 6 Γενίτσαροι και μπούλες (καρναβάλι Νάουσας).....	17
Εικόνα 7 Φεστιβάλ Επιδαύρου.....	18
Εικόνα 8 Ι.Ν. Αγίου Ανδρέα στην Πάτρα.....	21
Εικόνα 9 Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου στη Θεσσαλονίκη.....	23
Εικόνα 10 Άγιο Όρος.....	24
Εικόνα 11 Μονή στα Μετέωρα.....	25
Εικόνα 12 Ιαματικά λουτρά Καμένων Βούρλων.....	27
Εικόνα 13 Κοιλιάδα Τεμπών.....	32
Εικόνα 14 Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου.....	33
Εικόνα 15 Αγροτουρισμός.....	34
Εικόνα 16 Αγροτοριστικά καταλύματα.....	36
Εικόνα 17 Πεζοπορία στο φαράγγι του Λούσιου.....	38
Εικόνα 18 Το φαράγγι της Σαμαριάς.....	40
Εικόνα 19 Ορειβασία.....	41
Εικόνα 20 Χιονοδρομικό κέντρο Καλαβρύτων.....	42
Εικόνα 21 Ιππασία στις Κορυσχάδες Ευρυτανίας.....	44
Εικόνα 22 Γήπεδο τένις σε ξενοδοχείο της Κω.....	45
Εικόνα 23 Παραπέντε στον Κιθαιρώνα.....	47
Εικόνα 24 Θαλάσσιο σκι.....	48
Εικόνα 25 Ιστιοπλοΐα στη Μήλο.....	49
Εικόνα 26 Ιστιοσανίδα.....	50
Εικόνα 27 Αυτόνομη κατάδυση.....	51
Εικόνα 28 Κρουαζιερόπλοιο στο λιμάνι του Πειραιά.....	52
Εικόνα 29 Συνεδριακό κέντρο.....	55
Εικόνα 30 Ζάππειο Μέγαρο.....	57
Εικόνα 31 HTML5.....	58
Εικόνα 32 Το μέλλον είναι η HTML5.....	59
Εικόνα 33 CSS3.....	65
Εικόνα 34 HTML5 + CSS3.....	67
Εικόνα 35 PHP.....	68
Εικόνα 36 MySQL.....	70
Εικόνα 37 JavaScript.....	72
Εικόνα 38 HTML5 + CSS3 + JS.....	73
Εικόνα 39 jQuery.....	74
Εικόνα 40 Online κράτηση δωματίου.....	79
Εικόνα 41 All inclusive παροχές.....	80

1. Εισαγωγή

Το ηλεκτρονικό εμπόριο συνιστά απτή πραγματικότητα και διαδεδομένη καθημερινή πρακτική ήδη από τις αρχές του 21^{ου} αιώνα. Βασικό πυλώνα ανάπτυξης απετέλεσε και εξακολουθεί να αποτελεί το λιανικό εμπόριο με προεξάρχοντες ιστότοπους το eBay για ηλεκτρονικές δημοπρασίες και το Amazon κυρίως για βιβλία. Χιλιάδες άλλα ηλεκτρονικά καταστήματα, μικρότερα ή μεγαλύτερα, εμπνευσμένα τόσο από τις εμπορικές επιτυχίες όσο και από την υψηλή δημοτικότητα των πρωτοπόρων δραστηριοποιούνται ανά την υφήλιο και συμπληρώνουν ένα εν πολλοίς ετερόκλητο μωσαϊκό.

1.1 Ο τουρισμός ως η βαριά βιομηχανία της Ελλάδας

Τα οικονομικά μεγέθη και οι στατιστικές έχουν δείξει ότι ο τουρισμός αποτελεί βαρόμετρο για τη χώρα μας. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε που πολυάριθμες οικογένειες βασίζονται όσον αφορά το οικογενειακό τους εισόδημα στη βιομηχανία του τουρισμού. Σύμφωνα με μελέτες ο τουρισμός αποτελεί ένα από τους λίγους τομείς που στη χώρα παρά την οικονομική κρίση που την πλήττει εξακολουθεί να ανθίζει.

Η Ελλάδα με τα πανέμορφα τοπία της συνθέτει ένα ειδυλλιακό σκηνικό για κάθε επίδοξο τουρίστα. Παράλληλα, η πολιτιστική κληρονομιά σε συνδυασμό με τις άριστες τουριστικές υποδομές που διαθέτει η χώρα μας είναι ικανή να προσφέρει άριστες και επαγγελματικές υπηρεσίες.

Η ανάπτυξη του τουρισμού στη χώρα μας οφείλεται και σε ακόμη ένα φαινόμενο και πιο συγκεκριμένα σε καταστάσεις που καθιστούν ορισμένους άλλοτε ειδυλλιακούς προορισμούς σε επικίνδυνες περιοχές. Αποτέλεσμα αυτού είναι οι τουρίστες να επιλέγουν χώρες όπως είναι η Ελλάδα, η Κύπρος, η Κροατία και η Τουρκία για να περάσουν τις διακοπές τους. Επιπλέον, η οικονομική κρίση η οποία μαστίζει ένα μεγάλο αριθμό χωρών σε συνδυασμό με την αστάθεια που κυριαρχεί έχουν οδηγήσει στη μείωση των τιμών. Οι συνθήκες αυτές οδηγούν στην αύξηση του ανταγωνισμού ανάμεσα στους τουριστικούς προορισμούς.

Η σταθεροποίηση της πολιτικής κατάστασης στη χώρα μας θα μπορούσε να οδηγήσει στη δημιουργία του κατάλληλου υπόβαθρου για την περαιτέρω ανάπτυξη του τουρισμού στη χώρα μας. Οι άνθρωποι του τουρισμού γνωρίζουν πολύ καλά τι πρέπει να κάνουν προκειμένου να βελτιωθεί η τρέχουσα κατάσταση και ποιος είναι ο ρόλος που θα διαδραματίσει η πολιτεία. Η κυβέρνηση οφείλει να συνεργάζεται άψογα με τις τουριστικές επιχειρήσεις εφόσον αποτελούν το βασικό πυλώνα της οικονομίας στη χώρα μας. Στις προτάσεις που ακούσθηκαν για την ανάπτυξη του

τουρισμού στη χώρα μας δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στη μόνιμη ύπαρξη του υπουργείου Τουρισμού. Όσον αφορά την πολιτική για τον τουρισμό τονίσθηκε ιδιαίτερα ότι πρέπει να γίνεται μέσω ενός συστήματος διαχείρισης του προορισμού.

Επιπρόσθετα, την ευθύνη για την ομαλή λειτουργία του τουρισμού στην Ελλάδα αναλαμβάνει και κάθε πολίτης ξεχωριστά που από τη μεριά τους οφείλουν να είναι ευγενικοί και να διατηρούν τους χώρους καθαρούς.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφέρουμε και ένα δυσάρεστο φαινόμενο που κυριαρχεί σε ορισμένες τουριστικές περιοχές και δεν είναι άλλο από την αισχροκέρδεια. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις όπου τουρίστες έχουν παραπονεθεί έντονα για αυξημένες τιμές ή κακή ποιότητα προϊόντων και υπηρεσιών. Ένα επιπλέον μελανό κομμάτι του τουρισμού στην Ελλάδα είναι πως παρόλο που στη χώρα μας υπάρχει μεγάλος αριθμός ειδικευμένος στον τουρισμό ανθρώπων οι ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων επιλέγουν να απασχολούν ανασφάλιστους και με ελλιπή εμπειρία πολίτες. Απόρροια αυτού είναι η μείωση του επιπέδου του τουρισμού που παρέχεται και βασίζεται κυρίως στο βωμό του κέρδους.

Το μόνο σίγουρο είναι ότι η Ελλάδα διαθέτει όλες τις προϋποθέσεις και το ανθρώπινο δυναμικό για να σταθεί και να ανταγωνιστεί στα πλαίσια του παγκόσμιου τουρισμού. Συνεπώς, είναι μονόδρομος η αποφυγή παλαιών λαθών και με τη βοήθεια της πολιτείας θα είναι σε θέση να αναπτυχθεί ακόμη περισσότερο ούτως ώστε να είναι σταθερά ανταγωνιστική προσφέροντας ελκυστικά πακέτα στους επίδοξους τουρίστες.

Εικόνα 1 Λογότυπο Ε.Ο.Τ.

1.2 Εναλλακτικός τουρισμός

1.2.1 Εισαγωγή

Ως εναλλακτικό τουρισμό θεωρούμε το σύνολο των ολοκληρωμένων υπηρεσιών τουρισμού, οι οποίες υπηρεσίες με τη σειρά τους διακρίνονται ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες και προτιμήσεις των πελατών τους. Αυτές οι υπηρεσίες απευθύνονται σε ένα περισσότερο εξειδικευμένο κοινό, στηρίζονται εν συνεχεία σε ήπιες και οικολογικά ανεκτές δραστηριότητες, και τέλος αναδεικνύουν τα φυσικά κάλλη μίας περιοχής, χωρίς να τα καταστρέφουν.

Ως κύρια χαρακτηριστικά του εναλλακτικού τουρισμού θεωρούνται τα ακόλουθα στοιχεία:

- Αναζήτηση της αυθεντικότητας και της επαφής με την φύση,
- Άρνηση των απρόσωπων τουριστικών πακέτων,
- Αποφυγή των κοσμικών παραλιών,
- Συνδυασμός των διακοπών με την προσφορά εθελοντικής εργασίας. Αυτά τα 2 μάλιστα συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος αλλά και στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και σε δεύτερο χρόνο προσφέρουν λύσεις σε προβλήματα της τουριστικής εποχικότητας.

Επίσης ο εναλλακτικός τουρισμός θεωρείται μικρής κλίμακας ανάπτυξη του τουρισμού, μιας και προέρχεται αλλά και οργανώνεται από τον τοπικό πληθυσμό ή τους τοπικούς φορείς και προσελκύει τουρίστες με ειδικά ενδιαφέροντα.¹

¹ http://okeanis.lib.teipir.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1573/log_00178.pdf?sequence=1

1.2.2 Μορφές εναλλακτικού τουρισμού που αναπτύσσονται στην Ελλάδα

Ο εναλλακτικός τουρισμός περιλαμβάνει κάποια από τα σημαντικότερα είδη τουρισμού που γνωρίζουμε, όπως:

- Πολιτιστικός τουρισμός
- Θρησκευτικός τουρισμός
- Τουρισμός υγείας
- Οικοτουρισμός
- Αγροτουρισμός
- Περιπατητικός τουρισμός
- Γεωτουρισμός
- Ορεινός-ορειβατικός τουρισμός
- Χιονοδρομικός τουρισμός και τουρισμός χειμερινών αθλημάτων
- Αθλητικός τουρισμός
- Θαλάσσιος τουρισμός
- Κοινωνικός τουρισμός
- Μαθησιακός τουρισμός
- Επαγγελματικός τουρισμός

1.2.3 Πολιτιστικός Τουρισμός

Ο πολιτιστικός τουρισμός έχει να κάνει κατά κύριο λόγο με την επίσκεψη ενός ή κάποιων ατόμων σε ένα τόπο με σκοπό την επαφή με τα πολιτιστικά στοιχεία του τόπου αυτού (ιστορία, τέχνες, αρχαιολογικά, βυζαντινά, κλασικά ή νεότερα μνημεία, λαογραφία). Συνήθως δεν εμφανίζεται μόνος του, εκτός από τις περιπτώσεις εκδρομών από μέρους των σχολείων, αλλά λαμβάνει χώρα συμπληρώνοντας κάποιο άλλο είδος τουρισμού, προσφέροντας με αυτό τον τρόπο ποικιλία αλλά και γνώση στο τουριστικό προϊόν.

Ο πολιτιστικός τουρισμός αποτελεί ένα από τα δημοφιλέστερα (ίσως και παλαιότερα) είδη τουρισμού. Από τα περασμένα χρόνια, διάφορα άτομα ή ομάδες περιηγητών, με σκοπό την αναζήτηση της γνώσης, της εμπειρίας, αλλά και της προσωπικής ανακάλυψης, πραγματοποιούσαν ταξίδια σε τόπους με αρχαιολογικό, ιστορικό, θρησκευτικό ενδιαφέρον, αλλά και σε μέρη με διαφορετικό πολιτισμό και ιδιομορφίες. Έτσι, ο πολιτιστικός τουρισμός προσφέρει ευκαιρίες για πολιτιστική εμπειρία, αλλά και μπορεί κάποιος να περιηγηθεί στη φυσική, πνευματική και καλλιτεχνική κληρονομιά μίας περιοχής.

Ακόμα περιλαμβάνει τη συμμετοχή σε ενεργητικές δραστηριότητες όπως είναι η εκμάθηση μιας τοπικής μαγειρικής ή η συμμετοχή σε λαογραφικές δραστηριότητες. Όπως και σε παθητικές δραστηριότητες, για παράδειγμα η παρακολούθηση καλλιτεχνικών εκδηλώσεων (θεατρικών παραστάσεων κλπ), διάφορες επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους και περιηγήσεις σε πολιτιστικές διαδρομές. Η στενή και ουσιαστική επαφή που αποκτούν οι επισκέπτες με τα ήθη και τις παραδόσεις του τοπικού πληθυσμού, σε συνδυασμό με τα πολιτισμικά δρώμενα της εκάστοτε περιοχής, αποτελούν μια άλλη σημαντική παράμετρος που χαρακτηρίζει τον πολιτιστικό τουρισμό.

Εικόνα 2 Μινωική τοιχογραφία

Μουσεία

Σε όλη τη χώρα λειτουργούν σήμερα περισσότερα από 200 δημόσια (ή εποπτευόμενα από το Υπουργείο Πολιτισμού) αλλά και 107 μη δημόσια μουσεία. Οι επισκέπτες μπορούν να θαυμάσουν μοναδικά επιτεύγματα της τέχνης αλλά και της επιστήμης, όπως αναπτύχθηκαν στον Ελληνικό χώρο για περισσότερα από 6.000 χρόνια.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το σύνολο των μουσείων και συλλογών μπορούν να κατανεμηθούν στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Αρχαιολογικά Μουσεία και Συλλογές
- Βυζαντινά Μουσεία και Συλλογές
- Ιστορικά και Λαογραφικά Μουσεία
- Μουσεία Ελληνικής Τέχνης (αρχαίας, βυζαντινής, νεώτερης)
- Μουσεία Ασιατικής Τέχνης
- Εικαστικά Μουσεία και Πινακοθήκες
- Μουσεία Θεάτρου
- Μουσεία Κινηματογράφου και Φωτογραφίας
- Μουσεία Μουσικής
- Ναυτικά Μουσεία
- Μουσεία Φυσικής Ιστορίας
- Μουσεία Επιστήμης και Τεχνολογίας

Εικόνα 3 Μουσείο Ακρόπολης

Αρχαιολογικοί χώροι

Αντίστοιχα, στην ελληνική επικράτεια υπάρχει πληθώρα αρχαιολογικών χώρων. Ειδικότερα, με τη δημιουργία του νέου ελληνικού κράτους, αυξημένο ενδιαφέρον για την ανάδειξη της εθνικής κληρονομιάς άρχισε να παρουσιάζεται. Η ανασκαφική δραστηριότητα ξεκινά να υφίσταται ήδη από το δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα τόσο από την ελληνική Αρχαιολογική Υπηρεσία όσο και από τις ξένες Αρχαιολογικές Σχολές (όπως είναι η Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή, αλλά και το Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο).

Την εποχή εκείνη μάλιστα το ενδιαφέρον στρεφόταν κυρίως προς τις θέσεις των κλασικών χρόνων. Με αυτό τον τρόπο λοιπόν, οι αποστολές των ξένων αρχαιολογικών σχολών ανάσκαψαν σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους, οι οποίοι είχαν ήδη εντοπιστεί αρκετά χρόνια πριν (όπως είναι οι Δελφοί και η Δήλος από τη Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή, καθώς και η Ολυμπία από το Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο).

Από Ελληνικής πλευράς μάλιστα πρωτοπόρος υπήρξε ο Έφορος Αρχαιοτήτων Χρ. Τσουντας, ο οποίος ανέδειξε πολλές θέσεις των προϊστορικών αλλά και των πρωτοϊστορικών χρόνων, κάνοντας ανασκαφές κυρίως στις Μυκήνες (όπου ανακαλύφθηκαν το ανάκτορο, και οι θολωτοί και θαλαμοειδείς τάφοι), στις Κυκλάδες και στη Θεσσαλία (όπου ανακαλύφθηκαν οι νεολιθικές ακροπόλεις Διμηνίου και Σέσκλου).

Σταδιακά το ενδιαφέρον των ερευνητών στράφηκε και σε άλλες περιόδους του Ελληνικού πολιτισμού και μάλιστα ως αποτέλεσμα είχαμε ότι από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα άρχισαν να ανασκάπτονται και θέσεις επιπλέον των προϊστορικών και πρωτοϊστορικών, και ειδικότερα των ρωμαϊκών και βυζαντινών χρόνων.

Παρά τη δραστηριότητα που αναπτύχθηκε κατά τη διάρκεια του μεσοπολέμου, οι ανασκαφικές έρευνες προχώρησαν ουσιαστικά μόνο μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Τότε ήταν μάλιστα που κατέστη δυνατό έπειτα από κατάλληλες εργασίες συντήρησης και αναστήλωσης ώστε να δημιουργηθούν οι πρώτοι οργανωμένοι αρχαιολογικοί χώροι.

Μάλιστα η συστηματική και οργανωμένη αρχαιολογική δραστηριότητα κατά το δεύτερο μισό του 20^{ου} αιώνα, είχε ως αποτέλεσμα να αναδειχθούν και να καταστούν επισκέψιμοι για το κοινό διάφοροι αρχαιολογικοί χώροι, που καλύπτουν την περίοδο από την παλαιολιθική εποχή έως και τους νεώτερους χρόνους. Οι αρχαιολογικοί χώροι τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού μέσω των κατά τόπους Εφορειών της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας. Λειτουργούν με βάση συγκεκριμένο ωράριο, χειμερινό ή θερινό, και για την είσοδό τους σε αυτούς απαιτείται η έκδοση εισιτηρίου.

Εικόνα 4 Ακρόπολη Αθηνών

Κάστρα

Από τους προϊστορικούς χρόνους υπήρξε η ανάγκη φρούρησης και άμυνας των οικισμών, με αποτέλεσμα να οδηγούνται οι λαοί στην κατασκευή οχυρώσεων. Έτσι, κάστρα (ο όρος αυτός χρησιμοποιείται κυρίως για τους μεσαιωνικούς και νεώτερους χρόνους) αλλά και παλαιότερα ακροπόλεις (ο όρος αυτός χρησιμοποιείται κυρίως για τους προϊστορικούς και αρχαίους χρόνους) κατασκευάζονταν ανάλογα με τις απαιτήσεις και τα ιστορικά δεδομένα κάθε εποχής. Αξίζει να αναφερθεί ότι πρόδρομες μορφές οχυρωμένων ακροπόλεων συναντώνται στον Ελληνικό χώρο και συγκεκριμένα στους νεολιθικούς οικισμούς του Σέσκλου και του Διμηνίου της Θεσσαλίας κατά την 5^η χιλιετία π.Χ.

Από τους μυκηναϊκούς χρόνους, δηλαδή 1600-1150.Χ., αρχίζουν να εμφανίζονται οχυρωμένες ακροπόλεις οι οποίες μάλιστα έχουν με εντυπωσιακή και μνημειώδη τοιχοδομία. Αποτελούσαν δε το διοικητικό, θρησκευτικό και οικονομικό κέντρο των μυκηναϊκών βασιλείων και παράλληλα τον τόπο κατοικίας του ανώτατου άρχοντα.

Οι σημαντικότερες ακροπόλεις που έχουν αποκαλυφθεί έως σήμερα βρίσκονται στις Μυκήνες, στην Τίρυνθα, στη Θήβα και στην Αθήνα. Την παράδοση των μυκηναϊκών ακροπόλεων ακολουθούν οι ακροπόλεις των αρχαίων Ελληνικών πόλεων. Οι συγκεκριμένες καταλαμβάνουν κατά κανόνα την κορυφή από φυσικά προστατευμένους λόφους και οχυρώνονται με τείχη. Στο χώρο των ακροπόλεων αυτών κατασκευάζονται ως επί το πλείστον οικοδομήματα που σχετίζονται με τη λατρεία των αντίστοιχων για την εποχή θεών.

Γύρω από τις ακροπόλεις εκτείνεται ο οικισμός (ή αλλιώς το άστυ), ο οποίος συχνά περιβάλλεται με διαφόρων ειδών οχύρωση. Την παράδοση των αρχαίων ακροπόλεων ακολούθησαν τα κάστρα που κατασκευάστηκαν κατά τους μεσαιωνικούς και νεώτερους χρόνους όπως αναφέρθηκε στην αρχή της συγκεκριμένης ενότητας.

Μάλιστα σε αρκετές περιπτώσεις διαπιστώνεται μια συνεχιζόμενη κατοίκηση από τους αρχαίους έως τους νεώτερους χρόνους (όπως είναι για παράδειγμα η Ακρόπολη στην Αθήνα και η Ακρόπολη της Κορίνθου, δηλαδή η Ακροκόρινθος). Επίσης τα κάστρα που προστάτευαν τις πολιτείες των βυζαντινών χρόνων, όπως και οι ακροπόλεις, κατασκευάζονταν σε κορυφές λόφων. Ειδικότερα, τα τείχη των κάστρων ακολουθούσαν τις ανωμαλίες του εδάφους, ενώ κατά διαστήματα δημιουργούνται ορθογώνιοι ή στρογγυλοί πύργοι, οι οποίοι κατά κάποιο τρόπο ξεπηδούσαν.

Στα εδάφη του Ελληνικού χώρου έκτισαν κάστρα, όμοια με τα βυζαντινά, και οι Φράγκοι που τα κατέλαβαν μετά το 1204. Πολλά φραγκικά κάστρα αλλά και πύργοι σώζονται στην Πελοπόννησο (με τα πιο γνωστά από αυτά να βρίσκονται στο Χλεμούτσι, την Καρύταινα, το Μιστρά αλλά και το Γεράκι).

Έπειτα οι Οθωμανοί δεν προχώρησαν στην κατασκευή νέων κάστρων μετά την κατάληψη και των τελευταίων βυζαντινών κέντρων στα μέσα του 15^{ου} αιώνα. Αντίθετα αρκέστηκαν απλώς στο να επισκευάσουν τα ήδη υπάρχοντα ή να κατασκευάσουν κάποια συμπληρωματικά έργα.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει και στα κάστρα που έκτισαν οι Βενετοί στις περιοχές του Ελληνικού χώρου, τις οποίες κατέλαβαν κατά τη διάρκεια των μεσαιωνικών χρόνων. Πρόκειται ουσιαστικά για επιβλητικά έργα, τα οποία έχουν μνημειώδεις πύλες επιμελημένη τοιχοποιία, αλλά και χαρακτηριστικό γλυπτό διάκοσμο. Επίσης είναι χτισμένα είτε σε χαμηλούς λόφους είτε σε πεδινές παραθαλάσσιες εκτάσεις. Τα γνωστότερα ενετικά φρούρια βρίσκονται στην Κρήτη, και ειδικότερα στο Ηράκλειο, στα Χανιά, στο Ρέθυμνο, αλλά και στην Κέρκυρα.

Εικόνα 5 Θαλασσινή Πύλη (Κάστρο Ρόδου)

Άλλα μνημεία

Φυσικά δεν μπορούν να παραληφθούν και άλλου τύπου μνημεία τα οποία δεν ανήκουν στις κατηγορίες των αρχαίων, βυζαντινών και μεταβυζαντινών μνημείων αλλά και αρχαιολογικών χώρων. Έτσι σημαντικοί πόλοι έλξης για τους επισκέπτες είναι τα ποικίλα κτίσματα διαφόρων χρήσεων και μορφών, τα οποία με τη σειρά τους εξυπηρετούσαν σε άλλες εποχές διάφορες λειτουργικές, πρακτικές, αλλά και κοινωνικές ανάγκες των κατοίκων.

Τέτοια παραδείγματα είναι οι ανεμόμυλοι, οι υδρόμυλοι, τα γεφύρια, οι περιστερώνες, οι κρήνες, τα ηρώα, οι ανδριάντες, αλλά και διάφορα άλλα δημόσιας χρήσης και ιστορικά κτήρια. Ίσως μπορούμε να προσθέσουμε ακόμα και τα παλιά βιομηχανικά κτίσματα που σήμερα έχουν αλλάξει χρήση.

Εκδηλώσεις

Η Ελλάδα είναι μια χώρα με τόσο εξαιρετικά πλούσια πολιτιστική παράδοση όσο και βαθύ λαϊκό πολιτισμό. Έτσι, ο εκάστοτε επισκέπτης έχει πολλές ευκαιρίες να εμπλουτίσει το ταξίδι του, με βάση τις ακόλουθες επιλογές:

- Παρακολούθηση των πολυποίκιλων πολιτιστικών εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται σε κάθε περιοχή της χώρας είτε
- Συμμετοχή σε δρώμενα τα οποία συνδέονται με γοητευτικά έθιμα και
- Γνωριμία με άγνωστες αλλά ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες πτυχές της ελληνικής λαϊκής κληρονομιάς.

Εικόνα 6 Γενίτσαροι και μπούλες (καρναβάλι Νάουσας)

Πολιτιστικές εκδηλώσεις - Φεστιβάλ

Σε όλη τη χώρα, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, αλλά ειδικότερα κατά την καλοκαιρινή περίοδο, πραγματοποιούνται εκατοντάδες πολιτιστικές εκδηλώσεις και επιπλέον διοργανώνονται αρκετά φεστιβάλ για όλες τις μορφές της τέχνης, από τα οποία κάποια είναι μεγάλα και κάποια μικρότερα. Ειδικότερα στο πλαίσιο των εκδηλώσεων αυτών, τόσο οι σημαντικότεροι Έλληνες αλλά και ξένοι καλλιτέχνες παρουσιάζουν έργα από ένα ευρύ φάσμα καλλιτεχνικής παραγωγής, το οποίο εντάσσεται τόσο στη κλασική όσο και στη σύγχρονη περίοδο.

Μάλιστα, μερικές από τις σημαντικότερες εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στα πλαίσια των καλοκαιρινών πολιτιστικών εκδηλώσεων - φεστιβάλ, είναι το Φεστιβάλ Αθηνών (διοργανώνεται κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών), το Φεστιβάλ Επιδαύρου (θέατρο) καθώς και ο Μουσικός Ιούλιος που λαμβάνει χώρα στην Επίδαυρο. Και τα τρία αυτά φεστιβάλ θεωρούνται από τα σπουδαιότερα καλλιτεχνικά φεστιβάλ ολόκληρης της Ευρώπης.

Εικόνα 7 Φεστιβάλ Επιδαύρου

Επίσης, σημαντικές θεωρούνται και οι εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται τόσο στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών (όπου υπάρχει μία από τις πλέον σύγχρονες αίθουσες συναυλιών στον κόσμο) όσο και στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης. Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες παραγωγές μάλιστα παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου, αλλά και κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, από την Εθνική Λυρική Σκηνή (Ε.Λ.Σ.).

Επιπλέον στο χώρο του θεάτρου μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι παραστάσεις που ανεβάζουν οι δύο κρατικές σκηνές στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη, με ονόματα Εθνικό Θέατρο της Ελλάδας και Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος αντίστοιχα. Φυσικά δεν πρέπει να παραληφθούν και οι εκάστοτε ιδιωτικοί θίασοι αλλά και τα κατά τόπους Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα.

Όσον αφορά το χώρο του κινηματογράφου, κάθε Νοέμβριο πραγματοποιείται στη Θεσσαλονίκη το διεθνές γνωστό πλέον Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Το συγκεκριμένο φεστιβάλ μάλιστα έχει αναδειχθεί τα τελευταία χρόνια ως ένα από τα σημαντικότερα περιφερειακά φεστιβάλ της Ευρώπης.

Τέλος, όσον αφορά το βιβλίο, διοργανώνεται κάθε χρόνο η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου στη Θεσσαλονίκη.

1.2.4 Θρησκευτικός Τουρισμός

Ο θρησκευτικός τουρισμός αποτελεί σημαντικό κομμάτι του Ελληνικού τουριστικού τουρισμού και αφορά την επίσκεψη σε θρησκευτικούς τόπους λατρείας, και ειδικότερα σε μοναστήρια και εκκλησίες.

Τα μνημεία της Ελληνικής ορθοδοξίας αποτελούν ένα αναπόσπαστο τμήμα της εθνικής κληρονομιάς και εν συνεχεία αποτελούν αξιόλογο πόλο έλξης διαφόρων ειδών επισκεπτών. Οι βυζαντινές και μεταβυζαντινές εκκλησίες, οι επιβλητικοί καθεδρικοί ναοί, τα μοναστήρια και τα ξωκλήσια, τα οποία έχουν όλα μια απερίγραπτη εικονογράφηση (όπως είναι οι εικόνες, τα ψηφιδωτά, οι τοιχογραφίες) και μαρτυρούν την επίμονη προσήλωση με την θρησκευτική λατρεία κατά τους αιώνες.

Ο θρησκευτικός τουρισμός αφορά κατά κύριο λόγο ευσεβείς περιηγητές, θαυμαστές της βυζαντινής τέχνης, αλλά και πιο εναλλακτικούς τουρίστες οι οποίοι μέσα από πολιτιστικά οδοιπορικά στον Ελληνικό χώρο, έρχονται σε επαφή κατά κύριο λόγο με την πνευματικότητα της ορθοδοξίας.

Έπειτα, σε πολλές περιοχές της Ελλάδας, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να έρθει αντιμέτωπος τόσο με κτίσματα όσο και με μνημεία λατρείας διαφορετικών δογμάτων και θρησκειών, τα οποία συνυπάρχουν αρμονικά σε ένα διαρκή διάλογο. Αναδεικνύεται με αυτό τον τρόπο το σπάνια ιστορικό αλλά και πολιτισμικό παλίμψηστο του Ελληνικού χώρου.

Ειδικότερα, ο θρησκευτικός τουρισμός χωρίζεται σε δύο κατηγορίες:

- τουρισμός θρησκευτικής κληρονομιάς, όπου οι τουρίστες ταξιδεύουν ομαδικά και συνδυάζουν το ταξίδι τους και με άλλες τουριστικές δραστηριότητες
- τουρισμός προσκυνήματος, όπου οι τουρίστες έχουν θρησκευτικό κίνητρο και επισκέπτονται μία περιοχή αποκλειστικά για την επίσκεψη σε κάποιον θρησκευτικό χώρο

Τα πρωτόλεια αίτια του θρησκευτικού τουρισμού είναι τα ακόλουθα:

- η διασπορά των θρησκευτικών μνημείων αλλά και τόπων λατρείας σε διαφορετικούς τόπους από τους τόπους στους οποίους διαμένουν οι θρησκευόμενοι,
- το πανανθρώπινο θρησκευτικό συναίσθημα, το οποίο παρακινεί τους τουρίστες να μεταβαίνουν σε τόπους θρησκευτικών εκδηλώσεων για να ικανοποιήσουν τις θρησκευτικές τους ανάγκες,

- ο χαρακτηρισμός των μεγάλων χριστιανικών γιορτών σαν ημερών αργίας, γεγονός που επιτρέπει στους εργαζόμενους να απομακρύνονται από τις εργασίες τους, όπως και στους γονείς με παιδιά σχολικής ηλικίας,
- η επιθυμία επιστροφής στις ρίζες, τάση που τα τελευταία χρόνια συνεχώς ενδυναμώνεται και
- η επιθυμία φυγής από τα αστικά κέντρα, η οποία ενισχύεται από την πιεστική, αγχώδη, αλλά και κουραστική ζωή της πόλης τα τελευταία χρόνια και ακόμα πιο πολύ έχει επιφέρει διάφορες ψυχοσωματικές επιβαρύνσεις από το αστικό περιβάλλον.

Εικόνα 8 Ι.Ν. Αγίου Ανδρέα στην Πάτρα

Εκκλησίες

Οι εκκλησίες αποτελούν χώρους που είναι προορισμένοι ώστε να καλύψουν τις ανάγκες της χριστιανικής λατρείας. Επίσης κάποιος μπορεί να πει ότι αποτελούν αναπόσπαστο χαρακτηριστικό στοιχείο του ελληνικού τοπίου. Ειδικότερα, υπάρχουν τόσο λιτά, μονόχρωμα ξωκλήσια έως και τεράστιοι επιβλητικοί σταυροειδείς ναοί, δηλαδή οι εκκλησίες ακολουθούν συγκεκριμένους τύπους αρχιτεκτονικής οι οποίοι έχουν αρχίσει να καθιερώνονται μάλιστα από τους πρώτους αιώνες διάδοσης του χριστιανισμού μέχρι και τις μέρες μας.

Η διακόσμηση των εκκλησιών μπορεί να είναι είτε ζωγραφική, είτε ψηφιδωτή ή οποιασδήποτε άλλης μορφής αντανάκλα πάντα το ορθόδοξο δόγμα ακολουθώντας συγκεκριμένα ρεύματα τέχνης αλλά και καθιερωμένες εικονογραφίες. Ανά την περίοδο των αιώνων, διάφοροι σημαντικοί αρχιτέκτονες, ζωγράφοι και κτίστες έχουν συμβάλει στην κατασκευή αλλά και στη διακόσμηση των Ελληνικών εκκλησιών, πολλές από τις οποίες μάλιστα μπορεί να θεωρηθούν ότι αποτελούν πλέον διατηρητέα μνημεία.

Οι παλαιότερες σημαντικότερες εκκλησίες μάλιστα που υπάρχουν στον Ελληνικό χώρο βρίσκονται στην Αθήνα, Κόρινθο, Θεσσαλονίκη, Νέα Αγχίαλο, Νικόπολη, κλπ., χρονολογούνται κατά τη διάρκεια των πρώτων βυζαντινών αιώνων (δηλαδή 4^{ος} με 6^{ος} μ.Χ. αιώνας). Συγκεκριμένα, κατά την περίοδο αυτή, πολλοί σημαντικοί αρχαιοελληνικοί ναοί της Αθήνας όπως είναι ο Παρθενώνας, το Ερεχθείο και το Θησείο, λειτούργησαν ως εκκλησίες. Επίσης, πολλοί χριστιανικοί ναοί χτίστηκαν ακόμα και στη θέση ή έστω κοντά σε γνωστά ειδωλολατρικά κέντρα (όπως είναι για παράδειγμα η Ελευσίνα, οι Δελφοί, η Επίδαυρος, η Δήλος και το Δαφνί). Εκκλησίες χτίστηκαν όμως και σε χώρους που συνδέονταν με σημαντικά συμβάντα για τους χριστιανούς, όπως ήταν οι χώροι ταφής των διάφορων μαρτύρων.

Είναι γεγονός ότι οι Ελληνικές εκκλησίες παρουσιάζουν έναν έντονα τοπικό χαρακτήρα κατά τη διάρκεια της επόμενης μεσο-βυζαντινής περιόδου (7^{ος} μ.Χ. αιώνας μέχρι το 1204 περίπου), με τη διαφορά ότι διέφεραν αρκετά από τα αντίστοιχα μνημεία της Κωνσταντινούπολης. Οι πιο αξιόλογες μάλιστα εκκλησίες βρίσκονται στην Αττική, την Αργολίδα, τη Βοιωτία και τη Μάνη. Ορισμένες από αυτές αποτελούν Καθολικά από μονές, οι οποίες με τη σειρά τους είναι κεντρικοί ναοί των μοναστηριών στα οποία εντάσσονται.

Εικόνα 9 I.N. Αγ. Δημητρίου στη Θεσσαλονίκη

Έπειτα, οι εκκλησίες της μετα-βυζαντινής περιόδου (δηλαδή 1204 - 1453) συνεχίζουν τους παραδοσιακούς αρχιτεκτονικούς τους τύπους. Μάλιστα ορισμένοι από τους πιο σημαντικούς ναούς που κτίστηκαν αυτή την περίοδο βρίσκονται στην Άρτα, στη Βέροια, στη Θεσσαλονίκη, στη Καστοριά και στο Μιστρά. Οι εκκλησίες που κατασκευάστηκαν σε περιοχές υπό ενετική ή φραγκική κατοχή εκείνη τη περίοδο υιοθέτησαν αρκετά αρχιτεκτονικά και διακοσμητικά στοιχεία από τη δύση.

Οι εκκλησίες επιπλέον που κατασκευάστηκαν στον Ελληνικό χώρο κατά τους αιώνες της οθωμανικής περιόδου/κυριαρχίας είναι ιδιαίτερα λιτές. Εξάιρεση αποτελούν οι ναοί σε περιοχές που βρίσκονταν υπό δυτική κυριαρχία, όπως ήταν η Κρήτη και τα Επτάνησα. Η οικονομική δυσπραγία που επήλθε μετά τον Αγώνα της Ανεξαρτησίας δεν επέτρεψε την οικοδόμηση μεγαλόπρεπων εκκλησιών. Εξάιρεση αποτελεί φυσικά η Μητρόπολη των Αθηνών, η οποία χτίστηκε στα μέσα του 19^{ου} αιώνα με σκοπό να λειτουργήσει ως ο κεντρικός ναός της πρωτεύουσας του νεοσύστατου Ελληνικού κράτους. Ωστόσο, από το τέλος του 19^{ου} και κυρίως κατά τις πρώτες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα, παρατηρείται μια νέα άνθηση που έλαβε χώρα στην εκκλησιαστική αρχιτεκτονική.

Μοναστήρια

Τα μοναστήρια, όπως και οι εκκλησίες, είναι στενά συνδεδεμένα με την παράδοση και την ιστορία της Ελλάδας. Μοναστήρια θεωρούμε το σύνολο των οικημάτων μέσα στα οποία ζουν μοναχοί ή γενικότερα τα μέλη μιας θρησκευτικής κοινότητας. Ειδικότερα, οι μονές απαρτίζονται συνήθως από ένα κεντρικό ναό που ονομάζεται Καθολικό, διάφορα παρεκκλήσια, τα κελιά των μοναχών, διάφορους ξενώνες, την τράπεζα ή αλλιώς τραπεζαρία, το μαγειρείο, τη βιβλιοθήκη, κλπ.

Τον 4^ο μ.Χ. αιώνα πρωτοεμφανίστηκε από τους αναχωρητές (ή αλλιώς και ασκητές) στην έρημο της Αιγύπτου ο θεσμός του μοναχισμού. Είναι γεγονός ότι πολύ γρήγορα εξαπλώθηκε και σε άλλες περιοχές της τότε βυζαντινής αυτοκρατορίας. Η μεγάλη του ακμή μάλιστα από τον 10^ο μ.Χ. αιώνα συνδυάστηκε με την ίδρυση πολλών μοναστηριών.

Εικόνα 10 Άγιο Όρος

Το πρώτο μεγαλύτερο και σημαντικότερο μοναστικό συγκρότημα του ελληνικού χώρου είναι το Άγιο Όρος, γνωστό και ως περιβόλι της Παναγίας και αποτελεί τη μεγαλύτερη μοναστηριακή κοινότητα στον Ελληνικό χώρο. Οι πρώτοι μοναχοί εγκαταστάθηκαν εκεί τον 5^ο μ.Χ. αιώνα. Το πρώτο κοινόβιο όμως ιδρύθηκε τον 10^ο αιώνα όταν ο Όσιος Αθανάσιος ο Αθωνίτης θεμελίωσε τη Μονή της Μεγίστης Λαύρας (συγκεκριμένα το 963), η οποία έκτοτε διατηρεί την πρωτεύουσα θέση μεταξύ των άλλων αθωνικών ιδρυμάτων. Επίσης, η ιδιαιτερότητα του Αγίου Όρους έγκειται στο γεγονός του ότι αποτελεί ένα αυτοδιοίκητο τμήμα του Ελληνικού κράτους, το οποίο μάλιστα υπάγεται θρησκευτικά στην δικαιοδοσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου της Κωνσταντινουπόλεως και πολιτικά στο Υπουργείο Εξωτερικών.

Οι αθωνικές μονές στο σύνολό τους είναι 20 και λειτουργούν κοινοβιακά, επιβάλλουν δηλαδή κοινή λειτουργία, στέγη, προσευχή, εργασία και σίτιση στους μοναχούς. Οι μοναχοί με τη σειρά τους εκλέγουν τον επικεφαλής της κάθε μονής, ο οποίος ονομάζεται Ηγούμενος και ο οποίος διατηρεί δια βίου τον τίτλο του. Πλήθος κειμηλίων, όπως χειρόγραφα, ιστορικά έγγραφα, φορητές εικόνες χρυσόβουλα, κλπ, υπάρχουν στις μονές του Αγίου Όρους. Το Άγιο Όρος αποτελεί ακόμη άβατο για το γυναικείο πληθυσμό. Εκτός απ' όλα τα προηγούμενα, τα ίδια τα μοναστήρια αποτελούν μοναδικά πολιτιστικά μνημεία, όχι μόνο για την Ελλάδα και την Ορθοδοξία, αλλά και για ολόκληρο τον κόσμο.

Το δεύτερο μεγαλύτερο και σημαντικότερο μοναστικό συγκρότημα του ελληνικού χώρου είναι τα Μετέωρα. Οι πρώτοι ερημίτες εγκαταστάθηκαν εκεί τον 11^ο αιώνα. Όμως οι παλαιότερες μονές ανάγονται περίπου το 14^ο αιώνα. Σήμερα λειτουργούν μόνο τα 6 από τα 24 αρχικά μοναστήρια, ενώ τα υπόλοιπα είναι ερειπωμένα. Ειδικότερα, οι 4 μονές Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, Βαρλαάμ, Αγ. Νικολάου Ανάπαυσα και Αγ. Τριάδος φιλοξενούν μοναχούς ενώ οι 2 μονές Ρουσσάνου και Αγ. Στεφάνου είναι φιλοξενούν μοναχές. Τα Μετέωρα έχουν χαρακτηριστεί ως μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς από την UNESCO.

Σημαντικά μοναστικά μνημεία αποτελούν επίσης και η Μονή Δαφνίου στην Αττική (11^{ος} αιώνας), ο Όσιος Λουκάς στη Φωκίδα (11^{ος} αιώνας), η Νέα Μονή Χίου (11^{ος} αιώνας), κλπ.

Εικόνα 11 Μονή στα Μετέωρα

1.2.5 Τουρισμός Υγείας

Τουρισμός υγείας θεωρείται ο τουρισμός όπου οι τουρίστες συμμετέχουν σε προγράμματα υγείας ή γενικότερα σε προγράμματα που σχετίζονται με την υγεία.

Τα προγράμματα υγείας μπορούν να είναι πολλών μορφών όπως θεραπείας, διατήρησης, ανάρρωσης, πρόληψης αλλά και αποκατάστασης της υγείας με σύγχρονες ιατρικές ή φυσικές μεθόδους. Επίσης σχετίζεται με προγράμματα που επηρεάζουν την υγεία, όπως είναι η υγιεινή διαβίωση και διατροφή, η ψυχική ισορροπία, η ομορφιά, το αδυνάτισμα, η κοινωνική επανένταξη και η ενεργητική άθληση, κλπ.

Ο τουρισμός υγείας περιλαμβάνει επίσης μερικές εναλλακτικές μορφές τουρισμού και συγκεκριμένα τις ακόλουθες:

- Θεραπευτικός τουρισμός
- Ιαματικός τουρισμός
- Τουρισμός φυσιοθεραπείας
- Τουρισμός υγιεινής διαβίωσης
- Τουρισμός ομορφιάς
- Θερμαλισμός ή θερμαλιστικός τουρισμός

Η φύση στην Ελλάδα έδωσε πηγές με σημαντικές θεραπευτικές ιδιότητες, εκτός από τα σπάνια τοπία και τις ιδιαίτερες φυσικές ομορφιές. Μέρος του εθνικού πλούτου της Ελλάδας αποτελούν τα ιαματικά λουτρά, των οποίων οι θεραπευτικές ιδιότητες ήταν ήδη γνωστές από τους αρχαίους χρόνους. Μάλιστα οι ιαματικοί φυσικοί πόροι είναι διάσπαρτοι στην Ελληνική επικράτεια, ενώ τα νερά των συγκεκριμένων πηγών διαφέρουν από τα συνηθισμένα, είτε λόγω της παρουσίας σπάνιων συστατικών είτε λόγω της υψηλής τους θερμοκρασίας. Τα νερά αυτά χαρακτηρίζονται και ως μεταλλικά εξαιτίας της γενικής τους χημικής σύστασης και της θερμοκρασίας. Εκτός από τις ψυχρές μεταλλικές πηγές μάλιστα, υπάρχουν και οι θερμοπηγές με τις οποίες χτίστηκε ένας κλάδος θεραπευτικής αγωγής που ονομάζεται και ως ιαματική υδροθεραπεία ή θερμαλισμός.

Η γεωγραφική κατανομή των πηγών δεν είναι τυχαία μιας και συνδέεται είτε με ηφαιστειακές δραστηριότητες (όπως είναι για παράδειγμα οι περιπτώσεις των πηγών της Λέσβου, της Λήμνου των Μεθάνων, της Μήλου και της Σαμοθράκης) είτε με τεκτονικά γεγονότα (όπως είναι για παράδειγμα οι περιπτώσεις των πηγών του Καϊάφα, της Κυλλήνης και του Λαγκαδά).

Ειδικότερα η υδροθεραπεία είναι ιδιαίτερα σημαντική για την αντιμετώπιση πολλαπλών παθήσεων, όπως είναι τα αρθρικά και οι ρευματοπάθειες, και διακρίνεται σε δύο είδη, τα οποία αναφέρουμε παρακάτω:

- την εξωτερική, η οποία περιλαμβάνει
 - τα λουτρά,
 - τις υδρομαλάξεις (το σώμα δέχεται την πίεση του νερού),
 - την υδροκινησιοθεραπεία (συνδυασμός λουτροθεραπείας και κινησιοθεραπείας ενόσω το σώμα βρίσκεται στο νερό),
 - την πηλοθεραπεία (εφαρμογή πηλού που έχει ωριμάσει σε σημεία του σώματος με διάφορες παθήσεις) και
 - τις καταιονήσεις (όπου το σώμα δέχεται για ορισμένο χρόνο θερμομεταλλικό νερό που έρχεται με υψηλή ή χαμηλή πίεση), και

- την εσωτερική, η οποία περιλαμβάνει
 - την εισπνοθεραπεία, δηλαδή την εισπνοή των αερίων ή των σταγονιδίων των μεταλλικών νερών)
 - την ποσιθεραπεία, δηλαδή την πόση ιαματικών νερών και
 - τις στομαχικές, ρινικές ή ακόμα και γυναικολογικές πλύσεις.

Εικόνα 12 Ιαματικά λουτρά Καμένων Βούρλων

Η πελατεία του Τουρισμού Υγείας

Όσον αφορά τον τουρισμό υγείας, πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο από ανθρώπους με προβλήματα υγείας ή άτομα που θέλουν να μάθουν να ζουν υγιεινά. Φυσικά δεν πρέπει να παραλείπεται το γεγονός του ότι υπάρχουν και περιπτώσεις ατόμων που έχουν τουριστικές ανάγκες και προσπαθούν κατά την διάρκεια των διακοπών τους να επιτύχουν μια αρκετά καλή αντιμετώπιση των προβλημάτων υγείας αλλά και παράλληλα την ικανοποίηση των τουριστικών τους αναγκών.

Επιπλέον, η ημεδαπή πελατεία η οποία αποτελείται από άτομα μέσης και τρίτης ηλικίας με προβλήματα υγείας πραγματοποιεί ως επί το πλείστον ιαματικό τουρισμό. Πολλές φορές μάλιστα συνοδεύεται και από τους συνοδούς τους. Για τα συγκεκριμένα άτομα, η ανακούφιση της υγείας τους είναι πρωταρχικής φύσεως και ακολούθως η παροχή τουριστικών υπηρεσιών θεωρείται απλά επιβοηθητικής σημασίας.

Επιπλέον, στον συγκεκριμένο τύπου τουρισμό, ικανοποιούνται και επιπρόσθετες ανάγκες που έχουν άτομα νεώτερης ηλικίας και τα οποία όπως είναι φυσικό έχουν μεγαλύτερες σωματικές δυνατότητες. Πολλές φορές μάλιστα οι υπόλοιπες ανάγκες (πλην αυτών της υγείας) θεωρούνται πρωταρχικής σημασίας σε αντίθεση με τον ιαματικό τουρισμό.

Στον τουρισμό υγείας αντιμετωπίζονται επίσης και ανάγκες που ικανοποιεί η συμβατική ιατρική αλλά υπάρχει πολλές φορές η πεποίθηση ότι οι άνθρωποι που έχουν τις ανάγκες αυτού του τύπου προτιμούν παράλληλα με την αντιμετώπιση των αναγκών να έχουν και τουριστικές δραστηριότητες.

Ιαματικά λουτρά στην Ελλάδα είναι τα ακόλουθα:

- Λουτρά Τραϊανούπολης, Ν. Έβρου
- Θέρμες, Ν. Ξάνθης
- Λουτρά Ελεύθερων, Ν. Καβάλας
- Νιγρίτα, Ν. Σερρών
- Σιδηρόκαστρο, Ν. Σερρών
- Λαγκαδάς, Ν. Θεσσαλονίκης
- Νέα Απολλωνία, Ν. Θεσσαλονίκης
- Θέρμη, Ν. Θεσσαλονίκης
- Αγ. Παρασκευή, Ν. Χαλκιδικής
- Πικρολίμνη, Ν. Κιλκίς
- Λουτρά Αριδαίας, Ν. Εδέσσης
- Καρίτσα, Ν. Λαρίσης
- Λουτρά Καΐτσης, Ν. Καρδίτσας

- Λουτρά Σμοκόβου, Ν. Καρδίτσας
- Πυρσόγιαννη, Ν. Ιωαννίνων
- Λουτρά Καβασίλων, Ν. Ιωαννίνων
- Καμμένα Βούρλα, Ν. Φθιώτιδας
- Θερμοπύλες, Ν. Φθιώτιδας
- Λουτρά Υπάτης, Ν. Φθιώτιδας
- Πλατυστόμιο, Ν. Φθιώτιδας
- Αιδηψός, Ν. Εύβοιας
- Κύμη, Ν. Εύβοιας
- Λουτρά Γιαλτρών, Ν. Εύβοιας
- Βουλιαγμένη, Ν. Αττικής
- Αίγινα, Ν. Αττικής
- Κυλλήνη, Ν. Ηλείας
- Καϊάφας, Ν. Ηλείας
- Λουτρά Υρμίνης, Ν. Αχαΐας
- Λουτράκι, Ν. Κορινθίας
- Μέθανα, Ν. Αργολίδας
- Βόνιτσα, Ν. Αιτ/νίας
- Λουτρά Αγ. Παρασκευής, Ν. Αιτ/νίας
- Θερμό, Ν. Αιτ/νίας
- Θερμά Σαμοθράκης, Ν. Έβρου
- Άνδρος, Ν. Κυκλάδων
- Κύθνος, Ν. Κυκλάδων
- Κίμωλος, Ν. Κυκλάδων
- Σαντορίνη, Ν. Κυκλάδων
- Καλλιθέα Ρόδου, Ν. Δωδεκανήσου
- Κως, Ν. Δωδεκανήσου
- Νίσυρος, Ν. Δωδεκανήσου
- Ικαρία, Ν. Σάμου
- Αγιάσματα Χίου, Ν. Χίου
- Παλαιοχώρι, Ν. Λέσβου
- Πολύχνιτος, Ν. Λέσβου
- Σκάλα, Ν. Λέσβου
- Ευφαλού, Ν. Λέσβου
- Λουτρά Θέρμης, Ν. Λέσβου
- Βλυχάδια Καλύμνου, Ν. Δωδεκανήσου
- Θερμών Παρανεστίου, Ν. Δράμας
- Κρηνίδων, Ν. Καβάλας
- Γενησσαίας, Ν. Ξάνθης
- Αγκίστρου, Ν. Σερρών

- Λουτροχωρίου Σκύδρας, Ν. Πέλλας
- Αμμουδαράς, Ν. Καστοριάς
- Αγραπιδιάς, Ν. Φλώρινας
- Κιβωτού, Ν. Γρεβενών
- Αμάραντου, Ν. Ιωαννίνων
- Πρεβέζης, Ν. Πρέβεζας
- Κόκκινου Νερού, Ν. Λάρισας
- Αγ. Βαρβάρου. Ν. Αιτωλοακαρνανίας
- Σουλαντά, Ν. Καρδίτσας
- Λουτρών Ωραίας Ελένης, Ν. Κορινθίας
- Κόλπου Γέρας, Ν. Λέσβου
- Αγ. Ιωάννου Λισβορίου, Ν. Λέσβου
- Θερμών Λήμνου, Ν. Λέσβου
- Αγιάσου, Ν. Λέσβου
- Αδάμαντος Μήλου, Ν. Κυκλάδων

1.2.6 Οικοτουρισμός

Οικοτουρισμός ορίζεται ο περιβαλλοντικά υπεύθυνος τουρισμός ο οποίος πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο μέσω επισκέψεων σε φυσικές περιοχές. Επίσης αποσκοπεί στην απόλαυση αλλά και στην εκτίμηση της φύσης καθώς και των πολιτισμικών στοιχείων του παρόντος και του παρελθόντος. Επιπλέον αξίζει να σημειωθεί ότι προάγει τη διατήρηση της φύσης, έχει ακολούθως χαμηλή επίδραση από τη μεριά των επισκεπτών και τελικά παρέχει μια χρήσιμα ενεργή τόσο κοινωνική όσο και οικονομική ανάμιξη με το ντόπιο πληθυσμό.

Είναι γεγονός ότι η Ελλάδα διαθέτει ένα ιδιαίτερος πλούσιο και ποικίλο φυσικό περιβάλλον μιας και παρά την μικρή της έκταση, εντούτοις παρουσιάζει σπάνια γεωμορφολογία με έντονες αντιθέσεις και ακολούθως πολλές περιοχές υψηλής οικολογικής αξίας. Ειδικότερα, υπάρχουν χιλιάδες δαντελωτές ακτές, λίμνες, ποτάμια, επιβλητικά βουνά, σπήλαια και φαράγγια, βιότοποι εξαιρετικής ομορφιάς και μοναδικά οικοσυστήματα, τα οποία με τη σειρά του προικίζουν και ομορφαίνουν την Ελληνική γη με εντυπωσιακά τοπία, τα οποία σε συνδυασμό με το ήπιο κλίμα της χώρας καθιστούν την Ελλάδα ιδανικό προορισμό για τους λάτρεις του οικολογικού εναλλακτικού τουρισμού.

Ο φυσιολάτρης-περιηγητής έχει την ευκαιρία εφόσον επισκεφτεί διάφορες περιοχές της χώρας να:

- περιπλανηθεί στα αισθητικά δάση ή να εξερευνήσει τους εθνικούς δρυμούς τόσο στην ορεινή ενδοχώρα όσο και στο υδάτινο στοιχείο όπως είναι τα νησιά ή τα ποταμούς και οι λίμνες,
- παρατηρήσει και να θαυμάσει τα σπάνια είδη πουλιών που καταφεύγουν στα παράκτια οικοσυστήματα και τους υγρότοπους, όπως είναι τα δέλτα ποταμών, οι αμμώδεις παραλίες, οι βραχώδεις ακτές, οι αμμοθίνες, οι λίμνες και τα έλη,
- διαμείνει σε πρότυπες αγροτουριστικές μονάδες οι οποίες αναπτύσσονται σε όλη την επικράτεια και δίνουν την δυνατότητα στον επισκέπτη να γνωρίσει την πολιτιστική και γαστρονομική παράδοση, την τοπική αρχιτεκτονική, αλλά και τις αγροτικές ασχολίες, τα προϊόντα και την καθημερινή ζωή των κατοίκων κάθε περιοχής,
- απολαύσει τα υπέροχα μνημεία της φύσης, όπως είναι τα σπήλαια, τα φαράγγια, καθώς και τους καταρράκτες,
- συμμετάσχει σε δραστηριότητες extreme sports, όπως τα κανό-καγιακ, ποδήλατο βουνού, rafting, monocrraft, hydro speed, που τα τελευταία χρόνια γνωρίζουν θεαματική άνοδο στην Ελλάδα και
- μελετήσει την εξαιρετική ποικιλία της χλωρίδας στην Ελληνική ύπαιθρο.

Επιπρόσθετα είναι καλό να γνωρίζουν οι επισκέπτες των οικολογικά ευαίσθητων περιοχών ότι οφείλουν προσεκτικά να τηρούν τις απαιτήσεις για την προστασία του περιβάλλοντος κατά κύριο λόγο από την ρύπανση. Έπειτα είναι πολύ σημαντικό το γεγονός της αποφυγής οποιασδήποτε ενόχλησης των φυσικών βιοτόπων αλλά και διατάραξης της ισορροπίας των οικοσυστημάτων.

Εικόνα 13 Κοιλάδα Τεμπών

Κάποια ενδεικτικά μέρη που μπορεί ο φυσιολάτρης-περιηγητής να χαρεί την φύση αλλά και να ζήσει οικολογικά είναι τα ακόλουθα:

- Δάσος Δαδιά, Ν. Έβρου
- Εκβολές ποταμού Έβρου, Ν. Έβρου
- Κοιλάδα Νέστου, Ν. Καβάλας
- Λιμνοθάλασσα Πόρτο Λάγος, Ν. Ξάνθης
- Λίμνη Λαγκαδά, Ν. Θεσσαλονίκης
- Λίμνη Βόλβη, Ν. Θεσσαλονίκης
- Λίμνη Κερκίνη, Ν. Κιλκίς
- Εκβολές ποταμού Αξιού, Ν. Θεσσαλονίκης
- Εκβολές ποταμού Αλιάκμονα, Ν. Θεσσαλονίκης
- Εκβολές ποταμού Λουδία, Ν. Θεσσαλονίκης
- Λίμνη Μικρή Πρέσπα, Ν. Φλώρινας

- Κοιλάδα Τεμπών, Ν. Λάρισας
- Ποτάμια Βίκου και Αώου, Ν. Ιωαννίνων
- Πίνδος, Ν. Ιωαννίνων
- Όλυμπος, Ν. Πιερίας
- Παρνασσός, Ν. Βοιωτίας
- Όσσα, Ν. Λάρισας
- Κουρί-Αλμυρός, Ν. Μαγνησίας
- Κουκουναριές-Σκιάθος, Ν. Μαγνησίας
- Αμβρακικός Κόλπος, Ν. Πρεβέζης
- Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου, Ν. Αιτωλοακαρνανίας
- Πάρνηθα, Ν. Αττικής
- Στενή, Ν. Ευβοίας
- Φοινικόδασος Βάι, Ν. Λασιθίου
- Αίνος, Ν. Κεφαλληνίας

Εικόνα 14 Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου

1.2.7 Αγροτουρισμός

Αγροτουρισμός ονομάζεται η εναλλακτική εκείνη μορφή τουρισμού η οποία αναπτύσσεται σε αγροτικές περιοχές με μικρή τουριστική κίνηση. Ακόμα έχει άμεση σύνδεση με κοινωνικές, περιβαλλοντικές και πολιτισμικές αξίες, οι οποίες επιτρέπουν τόσο στους «οικοδεσπότες» όσο και στους «φιλοξενούμενους» των περιοχών αυτών να αλληλοεπιδρούν και να μοιράζονται τις εμπειρίες τους. Αναπτύσσεται κάτοικους περιοχών που δραστηριοποιούνται κυρίως στον πρωτογενή τομέα παραγωγής και χρησιμοποιούν τον αγροτουρισμό ως συμπληρωματική πηγή εισοδήματος. Δυνητικοί και υποψήφιοι πελάτες είναι άτομα που στις διακοπές τους αναζητούν αυτό που στον τουρισμό ονομάζεται «φόρμουλα των 3Φ» (Φύση-Φιλία-Φιλοξενία) σε αντιδιαστολή με εκείνους που αποζητούν των 3S (Sun-Sea-Sand) του μαζικού τουρισμού, όπως αυτή έχει εξελιχθεί στις μέρες μας. Συνήθως τα άτομα αυτά μοιράζονται πολύ συγκεκριμένα ενδιαφέροντα (φυσιολάτρες, παρατηρητές πουλιών, παρατηρητές χλωρίδας και πανίδας, ορειβάτες κ.ά.) και παρουσιάζουν υψηλή ευαισθητοποίηση σε περιβαλλοντικά αλλά και κοινωνικά ζητήματα.

Εικόνα 15 Αγροτουρισμός

Τα κυριότερα χαρακτηριστικά του αγροτουριστικού προϊόντος είναι:

- η απόλαυση του φυσικού περιβάλλοντος και η γνωριμία με τα χαρακτηριστικά φυσικά τοπία, τα τοπία φυσικού κάλλους και την πανίδα και χλωρίδα των εκάστοτε περιοχών
- η επαφή και η γνωριμία με την τοπική αγροτική πολιτιστική κληρονομιά, τα ήθη και τα έθιμα των κατοίκων, η συμμετοχή σε τοπικές πολιτιστικές εκδηλώσεις κτλ.
- η προσφορά διαφοροποιημένων, υψηλής ποιότητας τουριστικών προϊόντων (για παράδειγμα βιολογικών παραδοσιακών προϊόντων, προϊόντων προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης, προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης)
- η παρατήρηση των γεωργικών δραστηριοτήτων και πιθανώς η συμμετοχή σε αυτές
- η άσκηση παράλληλων τουριστικών δραστηριοτήτων στην ύπαιθρο (ορειβασία, πεζοπορία, ανεμόπτερο πλαγιάς κτλ.)

Τα είδη των αγροτουριστικών καταλυμάτων είναι τα εξής:

- μικρές ξενοδοχειακές μονάδες-ξενώνες
- ενοικιαζόμενα δωμάτια στα σπίτια αγροτικών οικογενειών
- ανεξάρτητες αγροτικές κατοικίες παραδοσιακής αρχιτεκτονικής που εναρμονίζονται με το φυσικό περιβάλλον
- κάμπινγκ σε αγροκτήματα τα οποία δεν είναι ιδιαίτερα δεδομένα στην Ελλάδα σε αντίθεση με ορισμένες περιοχές της Ευρώπης

Εικόνα 16 Αγροτοριστικά καταλύματα

Εύκολα γίνεται αντιληπτό πως η απαιτούμενη υποδομή αγροτουρισμού είναι μικρής κλίμακας, συγκρινόμενη με εκείνη του μαζικού τουρισμού. Ο αγροτουρισμός δεν απαιτεί εξελιγμένη τουριστική υποδομή, τουλάχιστον στα πρώτα στάδια ανάπτυξής του. Παράλληλα η προσφορά των προϊόντων είναι άφθονη, καθώς αυτά είναι κατά κύριο λόγο ελεύθερα αγαθά (αέρας, νερό, φύση).

1.2.8 Περιπατητικός Τουρισμός

Με τον όρο περιπατητικό τουρισμό ονομάζουμε την πραγματοποίηση τουριστικών δραστηριοτήτων, που σχετίζονται με τη διεξαγωγή περιπατητικών εκδρομών σε περιοχές που έχουν ιδιαίτερη πολιτιστική, περιβαλλοντική ή ακόμα και αισθητική αξία.

Ως φυσική σωματική δραστηριότητα, η πεζοπορία είναι εύκολη στην εξάσκηση της, προσιτή σε όλους και δεν καταπονεί το ανθρώπινο σώμα.

Συνήθως, πεζοπορίες πραγματοποιούνται σε βατές λοφώδεις και ημιορεινές περιοχές και σκοπεύουν στην ήπια σωματική άθληση μέσα σε ένα παρθένο φυσικό περιβάλλον. Συχνά συνδυάζονται με την περιήγησης και επίσκεψη αξιοθέατων σε περιοχές πλησίον των μονοπατιών.

Ο περιπατητικός τουρισμός είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τον οικοτουρισμό. Διαφέρουν κυρίως στο γεγονός πως ο οικοτουρισμός απαιτεί από τον συμμετέχοντα τη συμβολή του για τη διατήρηση του τοπίου και της οικολογικής ισορροπίας, ενώ ο περιπατητικός τουρισμός όχι.

Ως συνέπεια του γεγονότος πως η Ελλάδα καθυστέρησε να δημιουργήσει το δίκτυο των αυτοκινητοδρόμων της η επικοινωνία πραγματοποιούταν για πολλά χρόνια μέσω των μονοπατιών. Αρκετές φορές ακόμα και σήμερα οι γηραιότεροι κάτοικοι ορεινών περιοχών τα αποκαλούν «δημοσιές» (δημόσιοι, κεντρικοί δρόμοι) καθώς για εκείνους αποτελούσαν τη σημαντικότερη οδική πρόσβαση. Δυστυχώς, κάποια από τα παλιότερα μονοπάτια και πετρόκτιστα καλντερίμια μεγάλης αισθητικής αξίας έχουν μετατραπεί σε ασφαλτοστρωμένους δρόμους. Ωστόσο τα περισσότερα από αυτά έχουν αποφύγει αυτή τη δυσμενή μοίρα και εξακολουθούν να υπάρχουν και να διασχίζουν βουνά, λόγγους και χαράδρες. Τα τελευταία χρόνια, χάρις σε χρηματοδοτήσεις από ποικίλους φορείς (δήμους ορειβατικούς συλλόγους, ιδιώτες κ.α.) γίνεται προσπάθεια να συντηρηθούν να σηματοδοτηθούν και τελικά, να αναβιώσουν μεγάλα τμήματά αυτών των μονοπατιών σε όλη την χώρα. Με αυτό τον τρόπο δημιουργήθηκε ένα ευρύ δίκτυο μονοπατιών συνολικού μήκους, περίπου, 3.500 χλμ., το μεγαλύτερο τμήμα του οποίου αποτελείται από τις επεκτάσεις των Ευρωπαϊκών Μονοπατιών Μεγάλων Διαδρομών E4, E6 και κατηγορίας O (3.000 χλμ.). Επιπρόσθετα έχουν διαμορφωθεί ακόμα 500 χλμ. μικρότερων μονοπατιών, που όμως είναι εξίσου ενδιαφέροντα.

- Μονοπάτι E4 (GR): Το μονοπάτι E4 αρχίζει στα Πυρηναία Όρη (σύνορα Γαλλίας-Ισπανίας) και καταλήγει στην Ελλάδα διασχίζοντας τα Βαλκάνια. Το ελληνικό κομμάτι του E4, διατρέχει όλη τη βόρεια και κεντρική Ελλάδα, την Πελοπόννησο μέχρι το Γύθειο και επεκτείνεται στο νησί της Κρήτης. Ακολουθώντας το κάποιος έρχεται σε επαφή με την ποικιλομορφία και τον πλούτο της ελληνικής φύσης.

- Μονοπάτι Ε6: Το ελληνικό κομμάτι του μονοπατιού Ε6 χωρίζεται σε δύο τμήματα. Το πρώτο έχει ως αφετηρία την περιοχή των Πρεσπών και διαμέσου της Καστοριάς και των Ιωαννίνων καταλήγει στην πόλη της Ηγουμενίτσας. Το δεύτερο αρχίζει στην περιοχή της Φλώρινας, περνά από τις ορεινές περιοχές της Μακεδονίας ακολουθώντας τη συνριογραμμή της Ελλάδας με τη FYROM και τη Βουλγαρία και καταλήγει στην Αλεξανδρούπολη.

Εικόνα 17 Πεζοπορία στο φαράγγι του Λούσιου

Διάσημες διαδρομές trekking (trekking είναι πεζοπορία μέσα σε μονοπάτια και διαδρομές στο βουνό, με συνοδεία επαγγελματιών οδηγών βουνού)

- Ευρυτανία -Άγραφα, Χελιδόνα, Καλιακούδα, Κρέντης
- Καστοριά - Καταρράκτες
- Τζουμέρκα - Καλαρρύτες
- Πελοπόννησος - Φαράγγι Λούσιου, Ταΰγετος, Χελμός
- Κρήτη - Φαράγγι Σαμαριάς, Φαράγγι Αγ. Ειρήνης, νότια παράλια, Λευκά Όρη, Ψηλορείτης, Λασιθιώτικα Όρη
- Κυκλάδες
- Ιθάκη
- Ζαγοροχώρια - Φαράγγι Βίκου, Βοϊδομάτης, Βραδέτο, Όρος Γκαμήλα, Δρακόλιμνη
- Όλυμπος
- Γρεβενά - Βάλια Κάλντα, Ορλιακας, Λίμνες Φλέγγας
- Κέρκυρα - Λίμνη Κορισίων
- Χελμός
- Καλάβρυτα - Φαράγγι Βουραϊκού
- Ορεινή Πέλλα- Καιμακτσαλάν, Τζένα Πίνοβο
- Ξάνθη- Καταρράκτης Λειβαδίτη, Στενά Νέστου, Κούλα, Γυφτόκαστρο

1.2.9 Γεωτουρισμός

Γεωπολιτιστικά μονοπάτια

Ο γεωτουρισμός αποτελεί μια σχετικά νέα μορφή εναλλακτικού τουρισμού και συνδέεται άμεσα με τον πολιτιστικό και περιβαλλοντικό τουρισμό. Αναπτύσσεται σε περιοχές όπου βρίσκονται γεωλογικά μνημεία βαρύνουσας σημασίας, τα οποία έχουν τη δυνατότητα να προσελκύσουν τουρίστες ειδικού ενδιαφέροντος. Κύρια επιδίωξή του είναι να συνδέσει τη γεωλογική κληρονομιά κάθε τόπου με τα στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος αλλά και τα πολιτιστικά μνημεία, τις παραδόσεις κ.ο.κ.

Αν ψάξει κάποιος, θα βρει μεμονωμένες περιπτώσεις ανάδειξης και αξιοποίησης γεωλογικών μνημείων σε ολόκληρη την Ευρώπη. Στην Ελλάδα το σημαντικότερο παράδειγμα γεωτουριστικής δραστηριότητας δεν είναι άλλο από το απολιθωμένο δάσος Λέσβου και τις πολυποικίλες δραστηριότητες που αναπτύσσονται σε αυτό και διοργανώνονται από το μουσείο Φυσικής Ιστορίας της περιοχής (εκπαιδευτικές δραστηριότητες, διοργάνωση εκδηλώσεων και διεθνών συνεδρίων κ.τ.λ.). Το εν λόγω παράδειγμα υπογραμμίζει τη θετικότητα συνεισφορά που μπορεί να έχει ο γεωτουρισμός στην ανάπτυξη της περιφέρειας (αύξηση εισοδημάτων, νέες θέσεις εργασίας, συγκράτηση του πληθυσμού-αποκέντρωση, προσέλκυση επιστημονικού ενδιαφέροντος).

Για την ενίσχυση και την ανάπτυξη του γεωτουρισμού απαραίτητη κρίνεται η δημιουργία υποδομών (ενημερωτικά περίπτερα, σήμανση διαδρομών, δημιουργία κέντρων περιβαλλοντικής ενημέρωσης-εκπαίδευσης κ.τ.λ.) καθώς και η παραγωγή προϊόντων γεωτουριστικού ενδιαφέροντος (ενημερωτικοί οδηγοί, αναμνηστικά είδη κ.τ.λ.). Τέλος, ένα δίκτυο ευρωπαϊκών γεωπάρκων, με τη συμμετοχή και της Ελλάδας, έχει δημιουργηθεί με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων σχετικών με το γεωτουρισμό και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Ενδεικτικά, αναφέρονται άλλα παραδείγματα περιοχών αξιόλογου γεωτουριστικού δυναμικού:

- Το φαράγγι της Σαμαριάς Κρήτης
- Τα Μετέωρα
- Το ηφαίστειο της Σαντορίνης.

Εικόνα 18 Το φαράγγι της Σαμαριάς

Γεωμυθολογικά μονοπάτια

Γεωλογικά, ο ελλαδικός χώρος παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς βρίσκεται τοποθετημένος στο σημείο εκείνο που συγκρούονται η αφρικανική με την ευρασιατική τεκτονική πλάκας. Το ελληνικό τόξο, όπως ονομάζεται, είναι μια περιοχή του γήινου φλοιού ιδιαίτερα ενεργή από σεισμική αλλά και τεκτονική άποψη.

Τα ανωτέρω έχουν ως συνέπεια την συχνή εμφάνιση γεωλογικών φαινομένων μεγάλης κλίμακας και εύκολα αντιληπτών από τον άνθρωπο. Κατά την αρχαιότητα, τα φαινόμενα αυτά ερμηνευόντουσαν ως θεϊκή παρέμβαση με αποτέλεσμα να αποτελούν έμπνευση για πολλά στοιχεία της ελληνικής μυθολογίας.

Έτσι, πολλοί τόποι γεωλογικού ενδιαφέροντος και γεωλογικά φαινόμενα έχουν σχετιστεί με μυθικούς ήρωες ή συμβάντα. Οι εν λόγω τόποι εντάσσονται σε μια ξεχωριστή υποκατηγορία γεωτουρισμού, εκείνη των γεωμυθολογικών διαδρομών.

1.2.10 Ορεινός-Ορειβατικός Τουρισμός

Ορεινός τουρισμός εννοείται εκείνη η μορφή τουρισμού που ως κύρια δραστηριότητά του περιλαμβάνει τα καλούμενα ορεινά αθλήματα τα οποία περιλαμβάνουν την απλή ορειβασία, τη τεχνητή ορειβασία και τις αναρριχήσεις. Ακόμα υπάρχει ο τουρισμός ορεινών κατασκηνώσεων αλλά και εκείνος της ορεινής ποδηλασίας. Ο ορειβατικός τουρισμός ουσιαστικά αποτελεί υποκατηγορία του ορεινού τουρισμού και σε αυτόν υπάγονται η ορειβασία και οι αναρριχήσεις.

Προφανώς ο ορεινός τουρισμός αναπτύσσεται στις ορεινές περιοχές και για αυτό το λόγο θεωρείται αναγκαίο να οριστούν με σαφήνεια και σύμφωνα με τον γεωγραφικό κατακόρυφο διαμελισμό οι περιοχές αυτές:

- Ορεινές περιοχές ονομάζονται εκείνες που καλύπτονται από βουνά των οποίων το υψόμετρο ξεπερνά τα 1500 μέτρα. Οι συγκεκριμένες περιοχές είναι εύκολα προσπελάσιμες λίγους μήνες το χρόνο κατά την διάρκεια του καλοκαιριού.
- Ημιορεινές ή μέσες ορεινές περιοχές, καλούνται εκείνες που καλύπτονται από χαμηλότερα βουνά τα οποία έχουν ύψους μέχρι 1500 μέτρα και οι κορυφές τους είναι στρογγυλές. Οι πλαγιές αυτών είναι βατές και προσπελάσιμες όλο το έτος εκτός ίσως από την χειμερινή περίοδο που υπάρχει περίπτωση να καλύπτονται από χιόνια (ειδικά οι βόρειες ημιορεινές περιοχές).
- Λοφώδεις περιοχές ονομάζονται εκείνες που τα μεγαλύτερο μέρος τους καλύπτεται από λόφους οι οποίοι είναι ομαλοί και χαμηλοί (ύψους 300 έως 500 μέτρα περίπου). Κατά συνέπεια, οι λόφοι αυτοί είναι βατοί και προσπελάσιμοι όλο το χρόνο.

Εικόνα 19 Ορειβασία

1.2.11 Χιονοδρομικός Τουρισμός και Τουρισμός Χειμερινών Αθλημάτων

Ο τουρισμός χειμερινών αθλημάτων είναι η μορφή εναλλακτικού τουρισμού κατά τη διάρκεια της οποίας η κύρια δραστηριότητα των τουριστών είναι η ενασχόλησή τους με τα χειμερινά αθλήματα. Τα χειμερινά αθλήματα διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: τα χιονοδρομικά και τα παγοδρομικά, εκείνα, δηλαδή, που διεξάγονται πάνω στο χιόνι ή στον πάγο.

Ως χιονοδρομικό τουρισμό ορίζουμε την εναλλακτική εκείνη μορφή τουρισμού κατά τη διάρκεια της οποίας οι τουρίστες απασχολούνται κυρίως με τις χιονοδρομίες. Κατά τα τελευταία χρόνια, το σκι και, γενικότερα, τα χειμερινά αθλήματα απέκτησαν μεγάλη απήχηση στην Ελλάδα. Αυτή της στιγμή, στο ηπειρωτικό τμήμα της χώρας λειτουργούν 19 χιονοδρομικά κέντρα που πληρούν τις πλέον σύγχρονες προδιαγραφές και είναι οι σημαντικότεροι πόλοι για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων χειμερινού τουρισμού. Τα χιονοδρομικά αυτά είναι ιδιαίτερα προσφιλή όχι μόνο στους Έλληνες αλλά και στους ξένους τουρίστες της χώρας.

Εικόνα 20 Χιονοδρομικό κέντρο Καλαβρύτων

1.2.12 Αθλητικός Τουρισμός

Ο αθλητικός τουρισμός αποτελεί μια διαφορετική εναλλακτική μορφή τουρισμού κατά τη διάρκεια της οποίας τα άτομα μπορούν να παίζουν, να αθλούνται, να ασκούνται, να γυμνάζονται, καθώς και ειδικότερα να επιδίδονται σε ένα ή περισσότερα αγωνίσματα. Αυτού του τύπου ο τουρισμός ονομάζεται αθλητικός τουρισμός αναψυχής ή ανάπαυσης.

Επίσης, όταν τα άτομα που ασχολούνται με τον αθλητισμό, όπως είναι οι αθλητές, οι προπονητές, οι συνοδοί, το βοηθητικό προσωπικό, αλλά και οι οπαδοί, ταξιδεύουν με σκοπό τη συμμετοχή τους σε αθλητικούς αγώνες, και ταυτόχρονα με τους αγώνες αναπτύσσουν τουριστικές δραστηριότητες οποιουδήποτε τύπου, τότε προκύπτει η συγκεκριμένη εναλλακτική μορφή του αθλητικού τουρισμού που αναφέρουμε στη παράγραφο τόσο σε επίπεδο επιδόσεων όσο και άμιλλας.

Η Ελλάδα αποτελεί μια ιδανική χώρα για την ανάπτυξη αθλητικών δραστηριοτήτων καθώς και για την τέλεση οποιονδήποτε αθλητικών αγώνων μιας και εδώ πραγματοποιήθηκαν οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες. Τις τελευταίες δεκαετίες μάλιστα, διοργανώνονται στη χώρα μας όλο και συχνότερα μεγάλες αθλητικές διοργανώσεις σε πολλά σπορ, με κορυφαίο γεγονός την πραγματοποίηση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 στην Αθήνα. Στις αθλητικές διοργανώσεις μπορεί κάποιος να βρει παγκόσμια πρωταθλήματα, πανευρωπαϊκούς αγώνες, καθώς και άλλα σημαντικά διεθνή τουρνουά.

Επιπλέον, οι αθλητικές αυτές διοργανώσεις συνέβαλαν σε ένα πολύ μεγάλο ποσοστό στην κατασκευή πολλών σύγχρονων τόσο μεγαλύτερων όσο και μικρότερων αθλητικών εγκαταστάσεων, σταδίων και προπονητικών κέντρων σε όλη την ευρύτερη επικράτεια. Μάλιστα αυτές οι εγκαταστάσεις χρησιμοποιούνται για ένα ευρύ φάσμα αθλημάτων, όπου δίνεται πλέον η δυνατότητα στους κάτοικους (αλλά και στους επισκέπτες) οποιασδήποτε περιοχής να ασκηθούν στο αγαπημένο τους σπορ, είτε είναι το ποδόσφαιρο, μπάσκετ, βόλεϊ, είτε ο στίβος, τένις, γκολφ, κλπ.

Σπορ και Αθλήματα

Στις μέρες μας πλέον, ολοένα και περισσότερο τα σπορ και τα αθλήματα αναπτύσσονται και αποκτούν ολοένα και περισσότερους φίλους. Ειδικότερα σήμερα, σε όλη την Ελλάδα λειτουργούν πέντε γήπεδα γκολφ διεθνών προδιαγραφών (με 18 οπές) τα οποία βρίσκονται στην Αθήνα, τη Χαλκιδική, τη Ρόδο, την Κέρκυρα και τη Χερσόνησο Κρήτης, καθώς και ένα γήπεδο 9 οπών στην Ελούντα της Κρήτης. Όσον αφορά το πλήθος, εξασκούνται συστηματικά περισσότεροι από 1.300 παίκτες.

Ιππασία

Το άθλημα της ιππασίας άρχισε να γίνεται γνωστό στην Ελλάδα λίγο πριν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, με πρωτοβουλία μάλιστα μιας ομάδας ανωτέρων αξιωματικών του στρατού καθώς και απλών «φιλίππων». Τότε ήταν μάλιστα που ιδρύθηκε ο Ελληνικός Ιππικός Όμιλος (Ε.Ι.Ο.) σε ένα κτήμα στον Χολαργό Αττικής.

Μεταπολεμικά, ο Ε.Ι.Ο. μετακινήθηκε σε νέες εγκαταστάσεις στον Παράδεισο Αμαρουσίου, συγκεντρώνοντας με αυτό τον τρόπο το ενδιαφέρον πολλών Αθηναίων που διέθεταν τις προϋποθέσεις έτσι ώστε να ασχοληθούν με την ιππασία. Αποτέλεσε λοιπόν με αυτό τον τρόπο, το πρώτο σημαντικό πυρήνα ανάπτυξης της αγωνιστικής ιππασίας στην Ελλάδα.

Από τότε μέχρι και τις μέρες μας, η ιππασία αναπτύσσεται συνεχώς στη χώρα μας και πλέον θεωρείται ένα από τα ανερχόμενα αθλήματα, καθώς έχει πλέον μεγάλη απήχηση στον κόσμο και κυρίως στην νεολαία. Ειδικότερα, κάθε χρόνο όλο και περισσότεροι νέοι όμιλοι ιδρύονται, ακολούθως εγγράφονται νέα μέλη και νέοι ιππείς εμφανίζονται στους αγωνιστικούς στίβους. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι σήμερα λειτουργούν περισσότεροι από περίπου 50 ιππικοί όμιλοι (και σχολές ιππασίας), από τους οποίους οι 46 είναι αναγνωρισμένοι από την Ελληνική Ομοσπονδία Ιππασίας. Η αθλητική δύναμη της ιππασίας ανέρχεται σε 2.450 αθλητές και περίπου 1000 αθλητικά άλογα.

Εκτός από την αγωνιστική ιππασία, μπορεί κάποιος να συμμετάσχει και σε προγράμματα ιππασίας τόσο για έμπειρους όσο και για αρχάριους αναβάτες, τα οποία πραγματοποιούνται σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους (ιππικά κέντρα) που βρίσκονται σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας. Εκεί, ένα προσωπικό ειδικά εκπαιδευμένο για οποιεσδήποτε καταστάσεις, έχοντας εκπαιδευμένα άλογα, θα αποκαλύψει στα άτομα τα βασικά μυστικά της ιππασίας. Φυσικά πάντα θα τηρούνται όλοι οι κανόνες ασφάλειας, ενώ φυσικά δίνεται και η δυνατότητα να πραγματοποιηθούν και ιππικές διαδρομές σε φυσικά μονοπάτια και πανέμορφους ορεινούς όγκους διάρκειας μερικών ωρών.

Εικόνα 21 Ιππασία στις Κορυσχάδες Ευρυτανίας

Τένις

Άλλο ένα άθλημα το οποίο δηλώνει διαρκώς παρών και κατέχει εξέχουσα θέση στα αθλήματα είναι η αντισφαίριση, ή αλλιώς τένις. Ειδικότερα, εμφανίστηκε ως άθλημα της αστικής κοινωνίας κατά την παραμονή των Α' Ολυμπιακών Αγώνων του 1896 που πραγματοποιήθηκαν στην Αθήνα. Εκεί μάλιστα συμμετείχε ενεργά συμβάλλοντας κατ' αυτό τον τρόπο στην αναγέννησή τους. Από την άλλη μεριά, σήμερα αποτελεί ένα εξαιρετικά δημοφιλές άθλημα στο οποίο εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες ασκούνται τόσο σε ερασιτεχνική όσο και σε επαγγελματική βάση.

Επίσης αξίζει να αναφερθεί ότι το ήπιο κλίμα της χώρας βοηθά σημαντικά στην εξάσκηση του συγκεκριμένου σπορ, ενώ πολλές ξενοδοχειακές μονάδες έχουν πλέον ειδικές εγκαταστάσεις για τένις, εκτός από τα γήπεδα που διαθέτουν έτσι κι αλλιώς οι κατά τόπους σύλλογοι αντισφαίρισης.

Εικόνα 22 Γήπεδο τένις σε ξενοδοχείο της Κω

Αιωροπτερισμός – Αλεξίπτωτο πλαγιάς

Στον αιωροπτερισμό ο πιλότος είναι «κρεμασμένος» (δεμένος με ειδική ζώνη) κάτω από το αιωρόπτερο (μία πτητική κατασκευή, που αποτελείται από πανί dacron και σωλήνες αλουμινίου αεροπορικού κράματος), με τέτοιο τρόπο ώστε το σώμα του να αιωρείται στο κενό σαν εκκρεμές. Μετακινώντας το βάρος του κατάλληλα και αξιοποιώντας τα ανοδικά ρεύματα του αέρα, ο πιλότος ακολουθεί την επιθυμητή κατεύθυνση, κινούμενος σε τρεις άξονες: τον διαμήκη, τον εγκάρσιο και τον κάθετο. Ανάλογα με το βαθμό εκπαίδευσης του, μπορεί να φτάσει σε ύψος 5.000 μέτρων και να παραμείνει στον αέρα επί 10 συνεχείς ώρες. Το άθλημα ξεκίνησε τη δεκαετία του 1970 στις Η.Π.Α. και την Αυστραλία, γνωρίζοντας σημαντική ανάπτυξη. Τα επόμενα χρόνια, το άθλημα έγινε γνωστό σε παγκόσμιο επίπεδο και σήμερα είναι ιδιαίτερα δημοφιλές σε πάνω από πενήντα χώρες, σε όλο τον πλανήτη. Από το 1985 έχει χαρακτηριστεί ως ολυμπιακό άθλημα, αλλά ακόμα δεν έχει περιληφθεί ως αγώνισμα στο πρόγραμμα των Ολυμπιακών Αγώνων. Στην Ελλάδα, εμφανίστηκε το 1978 και το 1999 εντάχθηκε στην Ελληνική Αεραθλητική Ομοσπονδία (ΕΛ.Α.Ο.). Σήμερα, στη χώρα ο αιωροπτερισμός γίνεται ολοένα και πιο δημοφιλής, με αποτέλεσμα να υπάρχουν, πλέον, πολλά σωματεία, που ασχολούνται με το άθλημα και μπορούν να παράσχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης στους ενδιαφερομένους.

Το αλεξίπτωτο πλαγιάς (parapente) έλαβε το όνομά του από τις γαλλικές λέξεις parachute (αλεξίπτωτο) και penté (πλαγιά). Η ιστορία του ξεκινά τη δεκαετία του 1960 από ένα πρόγραμμα της αμερικανικής N.A.S.A., αλλά οι ουσιαστικές του βάσεις τέθηκαν στα μέσα της δεκαετίας του 1980, στη Γαλλία. Το άθλημα απαιτεί καλή φυσική κατάσταση, άριστη τεχνική, ψυχική και πνευματική διαύγεια, παρατηρητικότητα, αλλά και γνώσεις μετεωρολογίας και αεροδυναμικής, που παρέχονται από ειδικούς εκπαιδευτές. Ανάλογα με τον καιρό, το αλεξίπτωτο πλαγιάς μπορεί να φτάσει μέχρι ύψους 4.000 μέτρων και να διανύσει απόσταση 2-2,5 χλμ. Οι πτήσεις διαρκούν μερικές ώρες και οι ταχύτητες που αναπτύσσονται κυμαίνονται ανάμεσα στα 48 και 60 χλμ / ώρα. Η Ελλάδα διαθέτει ιδανικό κλίμα για πτήσεις με αλεξίπτωτο πλαγιάς, καθώς όσο πιο ξηρό είναι το κλίμα μιας περιοχής ή μιας χώρας, τόσο καταλληλότερο για την ανάπτυξη του αθλήματος.

Εικόνα 23 Παραπέντε στον Κιθαιρώνα

1.2.13 Θαλάσσιος Τουρισμός

Ο θαλάσσιος τουρισμός είναι ο τουρισμός ο οποίος σχετίζεται με την πραγματοποίηση δραστηριοτήτων στη θάλασσα. Συνήθως αφορά την κολύμβηση και την αναψυχή στην παραλία, αλλά με την εναλλακτική του έννοια εμπεριέχει και λοιπές δραστηριότητες, όπως θαλάσσια σπορ, παρακολούθηση βυθού κλπ.

Ο πλούτος και η ποικιλία των ελληνικών θαλασσών, τα 15.000 χιλιόμετρα των ελληνικών ακτών, το πλήθος των νησιών, οι προστατευμένες θαλάσσιες περιοχές χιλιάδων τετραγωνικών χιλιομέτρων, το ήπιο κλίμα, τα υψηλά ποσοστά ηλιοφάνειας και το ενδιαφέρον και εναλλασσόμενο τοπίο καθιστούν την Ελλάδα ιδανικό προορισμό για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων θαλάσσιου τουρισμού.

Το πλεονέκτημα αυτό ενισχύεται τόσο από την ναυτική παράδοση χιλιετηρίδων, όσο και από τις ευνοϊκές για θαλάσσιους πλόες συνθήκες (τα ελληνικά πελάγη θεωρούνται ασφαλή από την σκοπιά των ναυτικών κινδύνων, οι αποστάσεις μεταξύ των ακτών είναι μικρές, ενώ εξίσου ευνοϊκές είναι και οι συνθήκες που σχετίζονται με την ένταση των ανέμων και τις θερμοκρασίες περιβάλλοντος και θάλασσας).

Θαλάσσια σπορ

Θαλάσσιο σκι

Το θαλάσσιο σκι «γεννήθηκε» γύρω στο 1900, από μια παρέα νεαρών που διασκεδάζε στα νερά μιας λίμνης των Η.Π.Α. Γρήγορα η μόδα εξαπλώθηκε, ενώ με την εμφάνιση όλο και πιο δυνατών μηχανών στα σκάφη, αυξήθηκε η ταχύτητα, η δυσκολία αλλά και η δημοφιλία του αθλήματος. Στην Ελλάδα, ο Ναυτικός Όμιλος Βουλιαγμένης (στην περιοχή της Αττικής) ήταν το πρώτο σωματείο, που το 1957 ίδρυσε τμήμα θαλάσσιου σκι, ενώ το 1963 ιδρύθηκε η Ελληνική Ομοσπονδία Θαλάσσιου Σκι, με στόχο τη διάδοση του αθλήματος στη χώρα.

Εικόνα 24 Θαλάσσιο σκι

Το θαλάσσιο σκι είναι πλέον από τα πιο διαδεδομένα σύγχρονα σπορ του νερού και δεν χρειάζεται ιδιαίτερη εξάσκηση όταν γίνεται ερασιτεχνικά. Σε όλη την Ελλάδα υπάρχουν ιδιωτικές σχολές εκπαίδευσης, οι οποίες λειτουργούν σε οργανωμένες παραλίες ή στις εγκαταστάσεις μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων.

Ιστιοπλοΐα

Η ιστιοπλοΐα είναι ένα άθλημα που συνδέεται άρρηκτα τον ελληνικό λαό, μέσα από τη μακρόχρονη ιστορία της χώρας και τη μακραίωνη θαλασσινή παράδοσή της. Σήμερα, είναι ένα από τα δημοφιλέστερα αθλήματα και χιλιάδες Έλληνες ασκούνται συστηματικά (ως πρωταθλητές ή απλοί αθλητές) σε όλους τους τύπους ιστιοπλοϊκών σκαφών.

Εικόνα 25 Ιστιοπλοΐα στη Μήλο

Ιστιοσανίδα(Windsurfing)

Η ιστιοσανίδα (windsurfing) είναι ένα συναρπαστικό άθλημα για όλους τους ανθρώπους, ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλου. Δεν απαιτεί ιδιαίτερη σωματική δύναμη, τουλάχιστον στην αρχή, τον κυριότερο ρόλο παίζει η σωστή τεχνική. Εκτός από διασκέδαση και ολυμπιακό άθλημα, το windsurfing έχει γίνει και επαγγελματικό σπορ από το 1985, καθώς και άθλημα επιδείξεων και αγώνων σε κλειστούς χώρους, όπου δημιουργούνται τεχνητά οι απαραίτητες συνθήκες. Καθώς

στην Ελλάδα, οι καιρικές συνθήκες είναι ιδανικές (ήπιο κλίμα, κατάλληλη ένταση ανέμων κ.λπ.) το άθλημα έχει γνωρίσει θεαματική ανάπτυξη και ολοένα και περισσότεροι Έλληνες ασχολούνται συστηματικά με αυτό.

Μάλιστα, τα τελευταία χρόνια, κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών, πραγματοποιούνται σε διάφορα σημεία της χώρας ευρωπαϊκοί και παγκόσμιοι αγώνες (τουρνουά) και πρωταθλήματα, μερικοί από τους οποίους είναι από τους σημαντικότερους διεθνώς. Στις περισσότερες οργανωμένες παραλίες της χώρας, έχετε τη δυνατότητα να χαρείτε το άθλημα της ιστιοσανίδας ή να πάρετε μαθήματα από εξειδικευμένους εκπαιδευτές.

Εικόνα 26 Ιστιοσανίδα

Ενδεικτικά (και μόνο) σημεία, όπου μπορεί κάποιος να κάνει οργανωμένα windsurfing είναι: -Αττική: στις παραλίες Αναβύσσου, Βάρκιζας, Λαυρίου, Λούτσας, Ραφήνας, Σχοινιά (Μαραθώνα) και Γαλάζια Ακτή (Μαραθώνα) -Κυκλάδες: στην Πάρο (παραλίες Χρυσή Ακτή, Νέα Χρυσή Ακτή, Τσουκαλιά, Σάντα Μαρία και Πούντα), στη Μύκονο (παραλίες Φτελιά και Καλαφάτης), στη Νάξο (παραλίες Άγιος Γεώργιος και Μικρή Βίγλα), στην Ίο (παραλία Μυλόποτας), στη Σαντορίνη κ.α. - Δωδεκάνησα: στη Ρόδο (παραλίες Τριάντα, Φανές, Πρασσονήσι και Θεολόγος), στην Κάρπαθο (Ορμος του Διαβόλου), στην Κω κ.α. -Πάτρα (Πελοπόννησος): στις παραλίες Δρέπανο και Ζαχάρω -Ιόνια νησιά: στη Λευκάδα (παραλία Βασιλική), στη Ζάκυνθο -Κρήτη -Σποράδες: στην Σκιάθο -Μακεδονία: στο νομό Θεσσαλονίκης (παραλίες Αγία Τριάδα και Νέα Μηχανιώνα και στη λίμνη Βόλβη), στη Χαλκιδική (παραλία Sunny Beach).

Καταδυτικός-τουρισμός

Η ιδιαίτερη καθαρότητα των ελληνικών θαλασσών και ο τεράστιος πλούτος του βυθού, αποτελούν πόλο έλξης για όσους αναζητούν τη μαγεία της υποβρύχιας εξερεύνησης. Με μάσκα επιτρέπεται παντού η ελεύθερη κατάδυση, αλλά η κατάδυση με τη χρήση φιαλών ατμοσφαιρικού αέρα (80% άζωτο + 20% οξυγόνο) απαγορεύεται σε περιοχές με υποθαλάσσιες αρχαιοτήτες. Στην Ελλάδα λειτουργούν δεκάδες σχολές καταδύσεων, που υπόκεινται σε ειδική άδεια του υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας. Όλοι οι αυτοδύτες υποχρεούνται να συμφωνούν και να τηρούν τους κανονισμούς και τους περιορισμούς του νόμου 5351/32 περί αρχαιοτήτων. Υποβρύχια δραστηριότητες με καταδυτικό εξοπλισμό επιτρέπονται από την ανατολή μέχρι τη δύση του ηλίου. Ειδικότερα, οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να γνωρίζουν ότι απαγορεύεται: -το ψάρεμα με εξοπλισμό αυτόνομης κατάδυσης (το ψαροντούφεκο με μπουκάλες). -η φωτογράφιση, η αφαίρεση ή η μεταφορά αρχαιοτήτων. Σε περίπτωση εντοπισμού αρχαίων πρέπει αμέσως να το αναφέρετε στην πλησιέστερη αρχαιολογική υπηρεσία του υπουργείου Πολιτισμού (ή στην Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων), λιμενική ή αστυνομική αρχή. -η χρήση και κατοχή (πάνω σε πλοίο) ειδικού εξοπλισμού ανεύρεσης αρχαιοτήτων.

Εικόνα 27 Αυτόνομη κατάδυση

Κρουαζιέρες

Η Ελλάδα, ως τουριστικός προορισμός, αποτελεί ιδιλλιακό χώρο για να πραγματοποιήσετε ολιγοήμερες ή πολυήμερες κρουαζιέρες, καθώς διαθέτει πολλά νησιά και λιμάνια που μπορείτε να επισκεφθείτε, αλλά και ιδανικό κλίμα, το οποίο επιτρέπει ένα ευχάριστο ταξίδι τις περισσότερες εποχές του χρόνου. Επιπλέον, μια κρουαζιέρα στις ελληνικές θάλασσες σας δίνει την ευκαιρία να επισκεφθείτε σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους, μοναδικές εκκλησίες και μοναστήρια, μνημεία νεώτερων χρόνων, εξαιρετικά ενδιαφέροντα μουσεία και παραδοσιακούς οικισμούς αλλά και να απολαύσετε τις φυσικές ομορφιές πολλών περιοχών της χώρας. Στην Ελλάδα λειτουργούν αρκετές εταιρείες, που διοργανώνουν κρουαζιέρες στις ελληνικές θάλασσες και νησιά, ενώ και ξένες εταιρείες δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό.

Εικόνα 28 Κρουαζιερόπλοιο στο λιμάνι του Πειραιά

1.2.14 Κοινωνικός Τουρισμός

Σύμφωνα με το Διεθνές Γραφείο Κοινωνικού Τουρισμού (BITS: Bureau Internationale la Tourisme Social), κοινωνικός τουρισμός είναι το σύνολο των σχέσεων και διεργασιών που προκύπτουν από την επιδοτούμενη από την πολιτεία, βάσει ορισμένων προγραμμάτων, συμμετοχή στον τουρισμό των κοινωνικών στρωμάτων με χαμηλό εισόδημα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση στο σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη κατά προτεραιότητα, διαφόρων τομέων του τουρισμού ορίζει τον κοινωνικό τουρισμό σαν τη διευκόλυνση, εκ μέρους των κρατών-μελών, της πρόσβασης στον τουρισμό ομάδων ατόμων, που για διάφορες αιτίες, αλλά κυρίως για κοινωνικούς λόγους και για λόγους υγείας έχουν δυσκολίες να κάνουν διακοπές. Και στα μέτρα που προτείνει είναι και τα μέτρα περιορισμού των εμποδίων που συναντούν τα άτομα, με ειδικές ανάγκες στην πρόσβασή τους στον τουρισμό εντάσσοντας τον τουρισμό ατόμων με ειδικές ανάγκες ή τον τουρισμό για όλους όπως ονομάζεται, στον κοινωνικό τουρισμό.

Ο γενικός χαρακτηρισμός των δικαιούχων του κοινωνικού τουρισμού είναι «κοινωνικά στρώματα με χαμηλά εισοδήματα» (ορισμός BITS) ή «ομάδες ατόμων που για διάφορες αιτίες, αλλά κυρίως για κοινωνικούς λόγους και για λόγους υγείας, έχουν δυσκολίες να κάνουν διακοπές» (ορισμός της Ε.Ε.)

Κάτω από αυτούς τους χαρακτηρισμούς μπορούν να υπαχθούν διάφορες κατηγορίες ατόμων, όπως:

- εργαζόμενοι και συνταξιούχοι με χαμηλό εισόδημα
- άνεργοι
- άτομα με ειδικές ανάγκες συμπεριλαμβανομένων και των υπερηλίκων
- πολύτεκνοι των οποίων το εισόδημα είναι συνήθως ανεπαρκές λόγω των μεγάλων οικογενειακών δαπανών
- πολιτικοί πρόσφυγες, αγρότες και αγρότισσες των οποίων η πρόσβαση στον τουρισμό είναι δύσκολη ή δεν έχουν την απαιτούμενη πληροφόρηση και εμπειρία
- ανύπαντρες μητέρες και γυναίκες ή άντρες εν χηρεία που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα οικονομικά προβλήματα
- η νεολαία, για τα προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, που δεν έχει δικό της εισόδημα και αντιμετωπίζει δαπάνες σπουδών
- οι ασφαλισμένοι του ΙΚΑ, για τα προγράμματα της Εργατικής Εστίας, που κατά κανόνα είναι χαμηλόμισθοι και χαμηλοσυνταξιούχοι.

1.2.15 Μαθησιακός Τουρισμός

Μαθησιακός τουρισμός είναι ο τουρισμός που αναφέρεται στην μάθηση. Συγκεκριμένα, είναι κάθε μορφή τουρισμού που έχει σαν τουριστικό προϊόν τη μάθηση ή που η τουριστική πελατεία έχει θεσμική σχέση με τη μάθηση. Οι κυριότερες μορφές μαθησιακού τουρισμού είναι ο εκπαιδευτικός τουρισμός και ο μαθητικός, σπουδαστικός, φοιτητικός τουρισμός

Ο εκπαιδευτικός τουρισμός έχει σαν κύριο τουριστικό προϊόν τη μάθηση. Οι τουρίστες, δηλαδή, μεταβαίνουν σε ένα τουριστικό προορισμό για να εκπαιδευτούν και κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους έχουν και τουριστικές δραστηριότητες. Ή κάνουν τουρισμό, ένα οποιοδήποτε είδος τουρισμού, και κατά τη διάρκεια των διακοπών τους έχουν και εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Μορφές εκπαιδευτικού τουρισμού είναι τα διάφορα εκπαιδευτικά ταξίδια στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, που οργανώνουν διάφοροι εκπαιδευτικοί οργανισμοί. Είναι επίσης η συμμετοχή σπουδαστών ή φοιτητών σε εκπαιδευτικές αποστολές (ανασκαφές, διάφορες έρευνες, πρακτικές ασκήσεις κλπ.), όπως και η συμμετοχή σε εκπαιδευτικά σεμινάρια, σε σεμινάρια επαγγελματικής κατάρτισης και σε διάφορες εκπαιδευτικές συγκεντρώσεις, αν και εφόσον η συμμετοχή προϋποθέτει μετακίνηση προς τον τόπο που λαμβάνουν χώρα.

Αυτές οι μορφές τουρισμού έχουν σαν κύριο χαρακτηριστικό τους, το ότι η τουριστική τους πελατεία αποτελείται από μαθητές, σπουδαστές ή φοιτητές. Είναι στην ουσία τουρισμός νέων. Είναι επίσης εκπαιδευτικός τουρισμός, αφού η τουριστική πελατεία αποτελείται από νέους που έχουν θεσμική σχέση με την εκπαίδευση (φοιτούν σε κάποιο εκπαιδευτικό ίδρυμα). Κατά τη διάρκεια του μαθητικού, σπουδαστικού, φοιτητικού τουρισμού, οι μαθητές, σπουδαστές και φοιτητές αντίστοιχα ταξιδεύουν στα πλαίσια διαφόρων προγραμμάτων με την μαθησιακή τους ιδιότητα. Χωρίς την ιδιότητα αυτή, όταν ταξιδεύουν, απλά κάνουν τουρισμό νέων.

Τα παραπάνω ταξίδια εκδηλώνονται συνήθως με την μορφή του κατασκηνωτικού τουρισμού ή με την μορφή εκδρομών (2-5 ημέρες) ή και μεγάλων εκδρομών (άνω των 5 ημερών).

1.2.16 Επαγγελματικός Τουρισμός

Ως επαγγελματικός τουρισμός ορίζεται ο τουρισμός που αναπτύσσεται κατά την διάρκεια επαγγελματικών ταξιδιών. Έχει μερικότερες διακρίσεις ανάλογες με το κριτήριο του σκοπού για τον οποίο γίνεται το επαγγελματικό ταξίδι. Αν σκοπός του ταξιδιού είναι η συμμετοχή σε ένα συνέδριο, τότε ονομάζεται συνεδριακός τουρισμός. Αν σκοπός του ταξιδιού είναι η συμμετοχή των επαγγελματιών σε μία έκθεση, τότε πρόκειται για τον τουρισμό εκθέσεων. Αντίστοιχα, στην περίπτωση σεμιναρίων έχουμε τον τουρισμό σεμιναρίων, συμποσίων τον τουρισμό συμποσίων κτλ. Τέλος, αν το ταξίδι είναι ένα τουριστικό πακέτο που δίδεται στους επαγγελματίες σαν δώρο-αμοιβή για την καλή τους απόδοση, τότε πρόκειται για τον τουρισμό κινήτρων, αφού τα τουριστικά πακέτα είναι κίνητρα που ωθούν τους επαγγελματίες σε μεγαλύτερες από τις συνηθισμένες αποδόσεις.

Ο επαγγελματικός τουρισμός αντιπροσωπεύει μία σημαντική αγορά σε διεθνές επίπεδο. Η αγορά αυτή αφορά συνήθως επισκέπτες υψηλού εκπαιδευτικού και οικονομικού επιπέδου, οι οποίοι κινούνται σε καταλύματα υψηλών κατηγοριών, είναι διατεθειμένοι να ξοδέψουν αρκετά χρήματα, αλλά απαιτούν και πολύ υψηλή ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών και προϊόντων. Ο χρόνος παραμονής τους στον τουριστικό προορισμό κυμαίνεται συνήθως από 3 έως 5 ημέρες, ενώ υπάρχει η πιθανότητα παράτασης της παραμονής τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, με την μορφή κάποιων άλλων μορφών τουρισμού. Βασικό ρόλο προς αυτήν την κατεύθυνση διαδραματίζει η ικανότητα ενός τόπου να προσελκύσει την προσοχή του επισκέπτη-επαγγελματία.

Εικόνα 29 Συνεδριακό κέντρο

Η περίοδος αιχμής του επαγγελματικού τουρισμού σημειώνεται κυρίως τους μήνες Φεβρουάριο-Μάιο και Σεπτέμβριο-Νοέμβριο, οπότε και συνήθως διοργανώνονται τα περισσότερα συνέδρια, εκθέσεις κτλ.

Σημαντικό ρόλο για την ανάπτυξη του επαγγελματικού τουρισμού σε ένα τόπο, διαδραματίζει η διαθεσιμότητα των απαραίτητων υποδομών και υπηρεσιών, όπως αμφιθεάτρων, εκθεσιακών χώρων, καταλυμάτων, υποδομών για καφέ και εστίαση, υπηρεσιών διερμηνείας κτλ. Επίσης, η εύκολη πρόσβαση στον τόπο πραγματοποίησης ενός συνεδρίου ή μίας έκθεσης είναι κρίσιμος παράγοντας για την προσέλκυση επισκεπτών. Για την εξυπηρέτηση αυτών λειτουργούν σήμερα σε ολόκληρη την Ελλάδα αυτοτελή ή μέσα σε ξενοδοχεία συνεδριακά κέντρα και συνεδριακές εγκαταστάσεις και εκθεσιακοί χώροι.

Τα κυριότερα συνεδριακά κέντρα στην Ελλάδα είναι:

- Ζάππειο Μέγαρο
- Ευγενίδιο Ίδρυμα
- Πολεμικό Μουσείο
- Μέγαρο Μουσικής
- Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών
- Πάντειο Πανεπιστήμιο
- Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης
- Κολέγιο Αθηνών
- ΕΣΗΕΑ
- ΕΒΕΑ
- Κέντρο Δημόκριτος
- Πολιτιστικό Κέντρο «Ελληνικός Κόσμος»
- Κέντρο Ιονίων Νήσων
- Εκπαιδευτικό Κέντρο Αγροτικής Τράπεζας
- Εκπαιδευτικό Κέντρο Αγροτικής Τράπεζας
- Πανεπιστήμιο Πειραιώς
- Συνεδριακό Κέντρο ΔΕΘ
- Εταιρία Μακεδονικών Σπουδών
- Συνεδριακό Κέντρο ΠΑΣΕΓΕΣ Θεσ /νίκη
- Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών
- Ολυμπιακό Συνεδριακό Κέντρο Αρχαίας Ολυμπίας
- Διάφορα Συνεδριακά Κέντρα (υπό κατασκευή)

Εικόνα 30 Ζάππειο Μέγαρο

Τα κυριότερα εκθεσιακά κέντρα της Ελλάδας είναι:

- ο εκθεσιακός χώρος της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης
- Ζάππειο Μέγαρο
- Εθνικά Στάδια ανά την χώρα (Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, ΟΑΚΑ, Αλεξάνδρειο Στάδιο της Θεσσαλονίκης)
- ο εκθεσιακός χώρος του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς
- ιδιωτικά εκθεσιακά κέντρα, όπως το Εκθεσιακό Κέντρο Αθηνών

2. Τεχνολογίες Διαδικτύου

2.1 HTML5

Η HTML5 είναι μία γλώσσα σήμανσης (markup language) για τη δόμηση και την παρουσίαση περιεχομένων στον παγκόσμιο ιστό. Αποτελεί την πέμπτη έκδοση της HTML και η αρχική της κυκλοφορία έγινε στις 28 Οκτωβρίου 2014. Οι κύριοι στόχοι της είναι να βελτιώσουν τη γλώσσα, εισάγοντας υποστήριξη νέων πολυμέσων επιτρέποντας με αυτό τον τρόπο την δημιουργία σύνθετων εφαρμογών web. Παράλληλα, βασική επιδίωξη είναι η εύκολη αναγνωσιμότητα από τους προγραμματιστές αλλά και από υπολογιστές και συσκευές (φυλλομετρητές, αναλυτές, μηχανές αναζήτησης κ.α.). Ενσωματώνει όλη την HTML4, την XHTML 1 και το επίπεδο 2 του μοντέλου αντικειμένων εγγράφου (DOM-Document Object Model), σε μία προσπάθεια να μειώσει τις προδιαγραφές που απαιτούνταν μέχρι πρότινος για την επεξεργασία και εμφάνιση των δεδομένων μέσα από διαφορετικής σύνταξης κώδικες. Εισάγει τη διασύνδεση προγραμματισμού εφαρμογών (Application Programming Interface) για πολυσύνθετες εφαρμογές διαδικτύου και είναι ιδανική για χρήση σε διαφορετικούς τύπους κινητών συσκευών.

Εικόνα 31 HTML5

Η πρώτη εμφανής αλλαγή που παρατηρεί ο προγραμματιστής γράφοντας σε HTML5 είναι ο διαφορετικός, απλοποιημένος τρόπος με τον οποίο δηλώνεται ο τύπος του εγγράφου: `<!DOCTYPE html>`. Φυσικά, οι διαφορές που έπονται είναι πολύ πιο ουσιαστικές και περιέχουν μια σειρά από νέα χαρακτηριστικά. Σε αυτά περιλαμβάνονται νέα στοιχεία (elements), τα κλιμακούμενα γραφικά διανύσματα (Scalable Vector Graphics) και γλώσσα σήμανσης μαθηματικών, για χρήση μαθηματικών τύπων και εξισώσεων. Αυτά τα χαρακτηριστικά είναι ενσωματωμένα

στη νέα έκδοση χωρίς να είναι απαραίτητη η εγκατάσταση επιπρόσθετων λογισμικών (plugins). Μία ακόμα πολύ σημαντική αλλαγή είναι η προσθήκη στοιχείων τα οποία χαρακτηρίζουν όλες τις ενότητες του εγγράφου (<main>, <section>, <article>, <header>, <footer>, <aside>, <nav>, <figure> κ.α.). Αυτά επιτρέπουν την χαρτογράφηση του εγγράφου, η οποία επιτρέπει στις συσκευές να αναγνωρίζουν σε ποιο σημείο του εγγράφου βρίσκονται είτε αυτό είναι η κεφαλίδα, το κυρίως κείμενο ή το υποσέλιδο. Τέλος, ορισμένα στοιχεία όπως τα <a>, <cite> και <menu> έχουν καταργηθεί ή επαναδιατυπωθεί.

Εικόνα 32 Το μέλλον είναι η HTML5

2.1.1 Κρυφή μνήμη εφαρμογής εκτός δικτύου

Όλοι οι φυλλομετρητές έχουν κρυφή μνήμη (cache). Έτσι όταν θέλουμε να δούμε μια σελίδα που είχαμε επισκεφθεί ξανά στο παρελθόν, ο φυλλομετρητής δεν χρειάζεται να φορτώσει εκ νέου όλα τα στοιχεία της από το δίκτυο αλλά μπορεί να τα διαβάσει από την κρυφή μνήμη. Στην περίπτωση όμως που δεν είμαστε συνδεδεμένοι στο διαδίκτυο και ο φυλλομετρητής δεν είχε φορτώσει κανονικά την ιστοσελίδα, δε θα μπορούσαμε να τη δούμε. Στην HTML5 δίνεται η δυνατότητα στον προγραμματιστή να ορίσει εκείνος τα αρχεία που θα αποθηκεύει ο φυλλομετρητής στην κρυφή του μνήμη. Έτσι ακόμη κι αν ο χρήστης ανανεώσει την ιστοσελίδα όντας εκτός δικτύου, θα μπορεί να τη δει κανονικά. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται πολύ ταχύτερη φόρτωση των ιστοσελίδων αλλά και μειωμένη κίνηση στο διακομιστή.

2.1.2 Βάση δεδομένων στην πλευρά του χρήστη

Μέχρι σήμερα η αποθήκευση δεδομένων που αφορούσαν το χρήστη, σήμαινε αποθήκευση δεδομένων στη βάση δεδομένων, στο διακομιστή. Με την HTML5 αυτό αλλάζει με τη δυνατότητα της αποθήκευσης δεδομένων τοπικά στη συσκευή του χρήστη. Τα πλεονεκτήματα με τη χρήση αυτής της τεχνικής είναι πολλά. Πολλές εφαρμογές θα μπορούν να εκτελεστούν ακόμη και εκτός διαδικτύου, με χρήση των τοπικών πληροφοριών και να συγχρονίζονται όταν θα συνδέονται. Η τοπική αποθήκευση δεδομένων αυξάνει κατακόρυφα την επίδοση του διακομιστή αλλά και την απόκριση της εφαρμογής ή της σελίδας αφού δεν χρειάζεται να επικοινωνεί διαρκώς με το αργό δίκτυο. Σαν προγραμματιστικό μοντέλο, είναι πολύ πιο απλό, αφού δε χρειάζεται η ύπαρξη διακομιστή ή γλώσσα δέσμης ενεργειών (scripting language) όπως PHP, ASP, JSP κ.α. Φυσικά μία τέτοια λειτουργικότητα δε θα μπορούσε ποτέ να αντικαταστήσει την αποθήκευση κρίσιμων δεδομένων στο διακομιστή, αφού η τοπική αποθήκευση αφήνει την πληροφορία «απροστάτευτη».

2.1.3 Σημασιολογία (semantics)

Ο παγκόσμιος ιστός αποτελείται από κείμενα οποία έχουν νόημα. Αυτό που διαβάζουν οι φυλλομετρητές τελικά είναι καθαρό κείμενο. Η σημασιολογία της HTML5 έχει σχεδιαστεί προσεκτικά ώστε να διευρύνει τις τρέχουσες δυνατότητες της HTML, επιτρέποντας ταυτόχρονα στους χρήστες παλαιότερων φυλλομετρητών να έχουν πρόσβαση στο περιεχόμενο. Η σημασιολογία στην ανανεωμένη γλώσσα σήμανσης δεν είναι απλά μία επιλογή, αλλά ένα βασικό συστατικό στην ανάπτυξη λογισμικού διαδικτύου, γιατί ενισχύει την προσβασιμότητα, την ικανότητα αναζήτησης και την προσαρμογή σε διαφορετικές (ανθρώπινες) γλώσσες. Όσο αναφορά τη δομή της ιστοσελίδας και τα μέρη από τα οποία αυτή αποτελείται, έχουν εισαχθεί νέα στοιχεία όπως header, footer, nav, section, article, aside κ.α. που τα περιγράφουν. Τα στοιχεία αυτά προέκυψαν μέσα από αναλύσεις που έγιναν σε εκατομμύρια ιστοσελίδων. Οι αναλύσεις περιελάμβαναν την αντιστοίχιση των ονομάτων κλάσεων των <divs> που χρησιμοποιούσαν οι προγραμματιστές, για να χαρακτηρίσουν διάφορες περιοχές της ιστοσελίδας. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως γενικά οι προγραμματιστές έτειναν να χαρακτηρίζουν τις ίδιες περιοχές οδηγώντας ουσιαστικά στην εισαγωγή των νέων στοιχείων που προαναφέρθηκαν. Η HTML5 είναι συμβατή με τις παλαιότερες εκδόσεις φυλλομετρητών. Ένας φυλλομετρητής που δεν «καταλαβαίνει» τα νέα στοιχεία θα μπορεί να διαβάζει τα στοιχεία που αυτά εσωκλείουν (π.χ. <p>, <div>,).

2.1.4 Νέα τύποι και χαρακτηριστικά στις φόρμες

Η HTML5 δίνει τη δυνατότητα στους προγραμματιστές να εμπλουτίσουν τις φόρμες με νέα σημαντικά στοιχεία και χαρακτηριστικά, τα οποία δίνουν στη φόρμα πιο συμπαγή δομή και μειώνουν την ανάγκη για χρήση γλώσσας δέσμης ενεργειών. Πρέπει να τονιστεί, βέβαια, πως τα δεδομένα θα πρέπει να ελέγχονται πάντα και στην πλευρά του διακομιστή αφού είναι εύκολο να ξεπεραστούν οι έλεγχοι που γίνονται από τον φυλλομετρητή. Στην HTML5 έχουν εισαχθεί πολλοί νέοι τύποι για το στοιχείο `<input>` που χαρακτηρίζουν τον τύπο του πλαισίου εισαγωγής όπως:

- **email:** Η χρήση του συγκεκριμένου τύπου σε συνδυασμό με το νέο χαρακτηριστικό `required`, δίνει τη δυνατότητα στο φυλλομετρητή να ελέγχει την εγκυρότητα του κειμένου που εισήχθη στο πλαίσιο, δηλαδή αν είναι όντως email.
- **search:** Με την έναρξη της πληκτρολόγησης ο φυλλομετρητής θα εμφανίσει επιλογή σβησίματος.
- **url:** Όπως συμβαίνει με το `email` ο συνδυασμός του συγκεκριμένου τύπου με το χαρακτηριστικό `required` δίνει στο φυλλομετρητή τη δυνατότητα να ελέγξει εάν το κείμενο που εισήχθη στο πλαίσιο είναι διεύθυνση ιστοσελίδας ή όχι
- **tel:** Δεν ασκεί αυστηρό έλεγχο όπως οι προηγούμενοι τύποι, αλλά δίνει τη δυνατότητα στο φυλλομετρητή να αναγνωρίσει ότι στο συγκεκριμένο πλαίσιο αναγράφεται αριθμός τηλεφώνου. Οι φυλλομετρητές των κινητών συσκευών προσαρμόζουν αυτόματα το πληκτρολόγιό τους σε αριθμητικό.
- **number:** Χρησιμοποιείται για να χαρακτηρίσει αριθμό. Ο φυλλομετρητής αναγνωρίζοντας τον τύπο εισάγει δύο πλήκτρα βέλη που επιτρέπουν να αυξομειώνουμε αριθμούς με το αριστερό πλήκτρο του ποντικιού. Επίσης κάποιοι φυλλομετρητές ανιχνεύουν κείμενο που μπορεί να εισαχθεί σε πλαίσιο τέτοιου τύπου και αυτομάτως το σβήνουν μόλις ο κέρσορας απομακρυνθεί από αυτό.
- **date, time, datetime, week, month:** Δημιουργούν τα κατάλληλα πλαίσια ανάλογα με το τύπο που επιλέχθηκε είτε είναι ημερομηνία είτε ώρα.

Οι παλαιότεροι φυλλομετρητές που δεν θα αναγνωρίζουν τους νέους τύπους θα προσαρμόζουν αυτόματα τον τύπο του πλαισίου σε απλό κείμενο (`type=text`). Εκτός από τους νέους τύπους υπάρχουν και πολλά νέα χαρακτηριστικά, που προσδίδουν ενδιαφέρουσες ιδιότητες στα πλαίσια των φορμών, κάποια από τα οποία έχουν ήδη αναφερθεί. Μερικά από αυτά παρατίθενται παρακάτω:

- **required:** Προσθέτοντάς το σε ένα στοιχείο <input> γίνεται υποχρεωτικό και η φόρμα δε θα μπορεί να υποβληθεί αν το πλαίσιο είναι κενό.
- **placeholder:** Εισάγει σε ένα πλαίσιο ένα κείμενο περιγραφής χωρίς αυτό να είναι και η αρχική του τιμή
- **autofocus:** Μόλις φορτώσει η ιστοσελίδα ο κέρσορας θα επιλέξει το πλαίσιο στο οποίο έχει προστεθεί το συγκεκριμένο χαρακτηριστικό.
- **pattern:** Δημιουργεί ένα πρότυπο το οποίο θα πρέπει να ικανοποιεί το κείμενο ή ο αριθμός που θα εισαχθεί στο πλαίσιο.

2.1.5 Multimedia

Πλέον δίνεται η δυνατότητα τα αρχεία multimedia (ήχος και video) να εισάγονται σε μία ιστοσελίδα ή web εφαρμογή με τον ίδιο τρόπο όπως εισαγόταν μέχρι τώρα οι εικόνες. Χωρίς, δηλαδή, την ανάγκη για εγκατάσταση επιπρόσθετων λογισμικών (π.χ. flash) που πολλές φορές αύξαναν δραματικά το βάρος της ιστοσελίδας.

Το στοιχείο <audio> επιτρέπει την αναπαραγωγή ηχητικού αρχείου απευθείας από το φυλλομετρητή. Πέντε είναι τα χαρακτηριστικά που μπορούν να οριστούν σε αυτό το στοιχείο:

1. **src:** Η ακριβής διεύθυνση όπου βρίσκεται αποθηκευμένο το αρχείο.
2. **autoplay:** Καθορίζει αν το αρχείο θα αρχίσει να αναπαράγεται αυτόματα.
3. **loop:** Καθορίζει αν το αρχείο θα επαναλαμβάνεται μετά το τέλος του.
4. **controls:** Καθορίζει εάν ο φυλλομετρητής θα παρουσιάζει τα κουμπιά ελέγχου του ηχητικού αρχείου
5. **preload:** Καθορίζει εάν το αρχείο φορτώνεται πριν φορτώσει η ιστοσελίδα.

Το στοιχείο <video> επιτρέπει με τον ίδιο τρόπο την αναπαραγωγή αρχείου βίντεο εντός της ιστοσελίδας. Τα χαρακτηριστικά του είναι:

1. **autoplay:** Επιτρέπει την αυτόματη αναπαραγωγή του βίντεο μόλις φορτώσει η ιστοσελίδα.
2. **download:** Δίνει στο χρήστη τη δυνατότητα να κατεβάσει το βίντεο στην περίπτωση που ο φυλλομετρητής του δεν υποστηρίζει τη νέα δυνατότητα.

3. **autobuffer**: Ο φυλλομετρητής κατεβάζει το βίντεο ανεξάρτητα από το εάν έχει επιλεγεί η αναπαραγωγή του, ώστε να είναι έτοιμο να αναπαραχθεί οποιαδήποτε στιγμή.
4. **poster**: Στην περίπτωση που το βίντεο δε μπορεί να αναπαραχθεί ο φυλλομετρητής μας δείχνει ένα στιγμιότυπό του.
5. **controls**: Προσθέτει κουμπιά αναπαραγωγής του βίντεο.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να επισημανθεί πως η επιλογή του τύπου των αρχείων ήχου/video προς αναπαραγωγή είναι ιδιαίτερα σημαντική αφού δεν υποστηρίζονται όλοι από όλους τους φυλλομετρητές.

2.1.6 Γραφικά

Με την HTML5 καθίσταται δυνατός ο σχεδιασμός και η αναπαραγωγή δυναμικών γραφικών, είτε αυτά είναι κινούμενα σχέδια, είτε οπτικά εφέ χωρίς να είναι απαραίτητη η συμβολή κώδικα JavaScript ή εφαρμογή CSS.

Το στοιχείο `<canvas>` αν και δεν είναι πρωτοεμφανιζόμενο στην HTML5 ήταν ουσιαστικά παροπλισμένο από τους παλαιότερους φυλλομετρητές, αλλά και από τους προγραμματιστές. Η τελευταία έκδοση της HTML άρχισε να εκμεταλλεύεται και να επεκτείνει τις δυνατότητές του. Ουσιαστικά είναι ακριβώς αυτό που δηλώνει. Ένας λευκός καμβάς του οποίου τις διαστάσεις καθορίζει η HTML5 και πάνω στον οποίο μπορούμε να σχεδιαστούν γραφικά ή να εκτελεστούν διάφορες λειτουργίες επεξεργασίας εικόνας (αλλαγή μεγέθους, κόψιμο εικόνας, drag and drop κ.α.). Τις δυνατότητες αυτού του στοιχείου αξιοποιούν και τα περισσότερα νέα παιχνίδια. Η εφαρμογή που σχεδιάστηκε στα πλαίσια της παρούσας διπλωματικής εργασίας δεν έκανε χρήση αυτού του στοιχείου γιατί δεν υπήρξε ανάγκη για σχεδίαση πολύπλοκων γραφικών.

Μερικά από τα σημαντικότερα στοιχεία που εισάγονται στην HTML5 παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

<source>	Χαρακτηρίζει περιεχόμενο πολυμέσων
<datalist>	Δίνει τη δυνατότητα να εισάγουμε προεπιλογές σε ένα πλαίσιο κειμένου μιας φόρμας
<output>	Παρουσιάζει το αποτέλεσμα ενός υπολογισμού ή ενός κομματιού κώδικα σε μία φόρμα
<article>	Χαρακτηρίζει ένα τμήμα κειμένου ως μοναδικό και ανεξάρτητο στο νόημα σε σχέση με το υπόλοιπο περιεχόμενο
<aside>	Χαρακτηρίζει το περιεχόμενό του σαν παραπλήσιο ή σχετικό ως προς το κυρίως περιεχόμενο
<footer>	Χαρακτηρίζει το υποσέλιδο μιας ιστοσελίδας
<header>	Χαρακτηρίζει την κεφαλίδα μιας ιστοσελίδας
<meter>	Παρουσιάζει μία γραφική μπάρα ένδειξης μεταξύ γνωστών τιμών
<time>	Παρουσιάζει είτε την ώρα σε 24ωρη βάση, είτε σαν ημερομηνία
<progress>	Παρουσιάζει το βαθμό ολοκλήρωσης μιας διεργασία

Γενικά η ανάπτυξη ιστοσελίδων είναι πιο εύκολη με την HTML5. Είναι πιο ευέλικτη από τις προηγούμενες εκδόσεις, απαιτεί λιγότερο κώδικα για να την επίτευξη περισσότερων πραγμάτων και υποστηρίζεται πλέον από τις τελευταίες εκδόσεις όλων των φυλλομετρητών.

2.2 CSS3

Τα **Cascading Style Sheets** είναι μία γλώσσα που χρησιμοποιείται για να ελέγχει τον τρόπο με τον οποίο εμφανίζονται τα διάφορα τμήματα ενός εγγράφου, το οποίο έχει συνταχθεί με κάποια γλώσσα σήμανσης όπως είναι η HTML. Η CSS έχει σχεδιασθεί ώστε να είναι δυνατό να διαχωριστεί απόλυτα το περιεχόμενο μιας ιστοσελίδας από την εμφάνισή της. Αυτό δίνει μεγάλη ευελιξία στον προγραμματιστή καθώς του επιτρέπει να αλλάζει την εμφάνιση μιας ιστοσελίδας χωρίς να χρειάζεται να αλλάξει όλα τα αρχεία της αλλά μόνο το CSS αρχείο.

Από τη CSS1 που προτάθηκε το 1996 και τη CSS2 το 1998 δεν υπήρξαν μεγάλες αλλαγές, εκτός από μία αναθεώρηση το 2011 με την CSS2.1. Η CSS3 φέρνει πάρα πολλές αλλαγές στο τομέα του σχεδιασμού των ιστοσελίδων. Ίσως η σημαντικότερη από αυτές είναι ο διαχωρισμός σε ορίσματα (modules). Ενώ με τις προηγούμενες εκδόσεις της CSS όλη εμφάνιση της ιστοσελίδας καθοριζόταν από ένα ενιαίο κώδικα που καθόριζε τα επιμέρους χαρακτηριστικά, στη CSS3 έχουμε διαχωρισμό των κειμένων του κώδικα σε ορίσματα. Καθένα από αυτά τα ορίσματα έχουν τα δικά τους χαρακτηριστικά και δυνατότητες.

Εικόνα 33 CSS3

Το όρισμα που έχει προκαλέσει τη μεγαλύτερη επίδραση στους σχεδιαστές ιστοσελίδων είναι τα ερωτήματα μέσω (media queries). Τα ερωτήματα μέσω επιτρέπουν την εφαρμογή προτάσεων υπό όρους (conditional statements) ώστε υπό διαφορετικές συνθήκες να έχουμε διαφορετικά στυλ που θα προσαρμόζουν την ιστοσελίδα στην κάθε οθόνη, είτε αυτή είναι οθόνη επιτραπέζιου υπολογιστή, είτε φορητής συσκευής. Αυτό το ανταποκρινόμενο σχέδιο (responsive design) που βελτιώνει αρκετά την εμπειρία χρήστη είναι και η κυρίαρχη τάση στη σύγχρονη

σχεδίαση ιστοσελίδων. Χάρη μάλιστα σε κάποια framework όπως το Bootstrap, αυτός ο τρόπος σχεδίασης έχει απλοποιηθεί αρκετά.

Οι επιλογείς (selectors) επιπέδου 3 όπως αναφέρονται, επιτρέπουν στον προγραμματιστή/σχεδιαστή να επιλέγει περισσότερα στοιχεία του εγγράφου από ότι στις προηγούμενες εκδόσεις της CSS. Έτσι εκτός από τους επιλογείς ταυτότητας (#), κλάσης (.) και των βασικών στοιχείων της HTML (π.χ. <p><a><div><h1> κ.α.) τώρα υπάρχει η δυνατότητα επιλογής ιδιοτήτων, τιμών ιδιοτήτων, ψευδο-κλάσεων και πολλών άλλων στοιχείων του μοντέλου αντικειμένου της ιστοσελίδας, κάνοντάς την απόλυτα μεταβλητή, ανάλογα με την επιθυμία του σχεδιαστή/προγραμματιστή.

Μεταξύ των νέων χαρακτηριστικών της CSS3 που αξίζει να αναφερθούν είναι:

- Στρογγυλοποιημένες γωνίες: Πλέον η τοποθέτηση στρογγυλοποιημένων γωνιών σε ένα κουμπί ή ένα πλαίσιο κειμένου είναι μια απλή διαδικασία, ενώ στο παρελθόν απαιτούνταν η δημιουργία των γωνιών ως γραφικά (εικόνες) και η κατάλληλη τοποθέτησή τους στο έγγραφο.
- Γραμματοσειρές ιστού (Web fonts): Οι γραμματοσειρές εξαρτώνται από το σύστημα του χρήστη και οι ιστοσελίδες διαβάζουν μόνο αυτές που υποστηρίζονται από το φυλλομετρητή του. Με τις γραμματοσειρές ιστού ο σχεδιαστής/προγραμματιστής μπορεί να χρησιμοποιήσει κι άλλες που βρίσκονται σε απομακρυσμένη τοποθεσία στο διαδίκτυο. Έτσι, ο χρήστης που θα επισκεφθεί την σελίδα θα δει το ίδιο αποτέλεσμα ανεξάρτητα από το σύστημά του.
- Χρώματα: Υπάρχει πολύ μεγαλύτερη ποικιλία χρωμάτων αφού υποστηρίζονται τα πρότυπα HSL, HSLA και RGBA. Υποστηρίζεται η μεταβολή του βαθμού αδιαφάνειας (opacity) κάτι που πριν γινόταν με προσθήκη κατάλληλου αρχείου εικόνας.
- Εφέ Κειμένου: Μέχρι σήμερα τα εφέ κειμένου είτε επρόκειτο για απλές σκιές είτε για εμπλουτισμούς στα χρώματα γινόταν με την παραγωγή νέων γραφικών. Πλέον όλα τα εφέ εφαρμόζονται επάνω στο υπάρχων κείμενο απλά γράφοντας τις κατάλληλες εντολές στη CSS.

Γενικά οι HTML5 και CSS3 θεωρούνται αλληλένδετες και η όλη φιλοσοφία της ανάπτυξής τους στηρίζεται στην απόλυτη μεταξύ τους συνεργασία προκειμένου να πετύχουν τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα στην ανάπτυξη και το σχεδιασμό ιστοσελίδων. Πλέον όλες οι ενημερωμένες εκδόσεις των περισσότερων φυλλομετρητών τις υποστηρίζουν σε διαφορετικό βαθμό όμως η κάθε μία. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα μπορούν να αντληθούν από την ιστοσελίδα: <http://caniuse.com/>

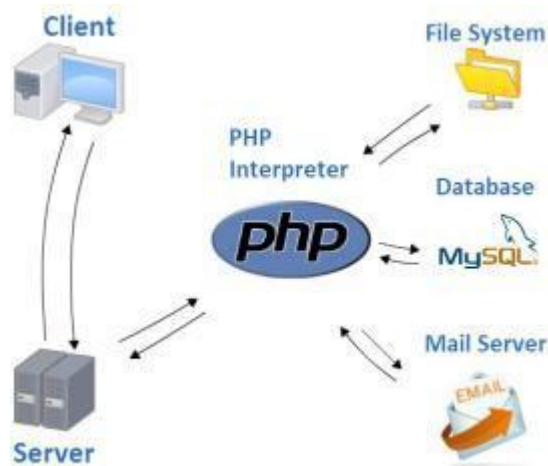

Εικόνα 34 HTML5 + CSS3

2.3 PHP

Η PHP (Hypertext Preprocessor) είναι μία ανοιχτού κώδικα γλώσσα προγραμματισμού η οποία χρησιμοποιείται κυρίως για ανάπτυξη Web εφαρμογών και ενσωματώνεται στην HTML. Η σύνταξή της βασίζεται στις γλώσσες προγραμματισμού C, Java και Perl. Ο κύριος σκοπός της είναι να επιτρέψει στους προγραμματιστές να προσδώσουν δυναμικά χαρακτηριστικά στις ιστοσελίδες τους, να επικοινωνήσουν με τη βάση δεδομένων και να αλληλοεπιδράσουν με το χρήστη.

Το κύριο χαρακτηριστικό της PHP είναι ότι ο κώδικάς της εκτελείται στο διακομιστή (server) και πως χρησιμοποιεί διερμηνευτή (interpreter). Όταν κάποιος χρήστης ένα αρχείο που περιέχει κώδικα PHP από τον διακομιστή, τότε ο κώδικας αυτός εκτελείται και τα αποτελέσματά του τυπώνονται στο αρχείο. Τελικά, αυτός που βλέπει ο χρήστης δεν είναι παρά ένα τυπικό αρχείο HTML. Μία τυπική σειρά ενεργειών που συμβαίνουν κατά την κλήση ενός PHP κώδικα είναι η παρακάτω:

Εικόνα 35 PHP

Ο χρήστης επιλέγει ένα σύνδεσμο ή πληκτρολογεί τη διεύθυνση μιας ιστοσελίδας στο φυλλομετρητή του. Ο διακομιστής αναγνωρίζοντας ότι το επιλεγμένο αρχείο είναι PHP (κατάληξη *.php) τρέχει μέσω της PHP μηχανής τον κώδικα. Ο κώδικας εκτελείται και είτε ο χρήστης παραπέμπεται σε μία άλλη PHP σελίδα για να εκτελεστεί ένας νέος κώδικας, είτε εμφανίζεται η HTML σελίδα που κάλεσε.

Ο δυναμικός χαρακτήρας της PHP έγκειται στο γεγονός πως όταν ο κώδικας εκτελείται μπορούν να εκτελεστούν πολλά διαφορετικά σενάρια. Ανάγνωση, επικύρωση και επεξεργασία των στοιχείων που έχουν υποβληθεί μέσω μιας φόρμα. Εξαγωγή HTML κώδικα ανάλογα με τις επιλογές του χρήστη. Διάβασμα, επεξεργασία και δημιουργία αρχείων πολλών τύπων στο διακομιστή. Εγγραφή, διάβασμα και επεξεργασία πληροφοριών μιας βάσης δεδομένων που βρίσκεται στο

διακομιστή και αποστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Επίσης είναι δυνατή η επεξεργασία εικόνων και η δημιουργία γραφικών.

Τα κυριότερα πλεονεκτήματα της PHP σε σύγκριση με άλλες παρόμοιες γλώσσες (π.χ. ASP) είναι τα παρακάτω:

- Είναι ανοιχτού κώδικα, δηλαδή είναι δωρεάν, εξελίσσεται και υποστηρίζεται συνεχώς από ένα τεράστιο δίκτυο προγραμματιστών.
- Μπορεί να εγκατασταθεί σε όλα τα λειτουργικά συστήματα (Windows, Linux, MacOS) και συνεργάζεται άριστα με το διακομιστή Apache και το σύστημα διαχείρισης βάσεων δεδομένων MySQL.
- Είναι αρκετά απλή στη σύνταξη γλώσσα και ένας άπειρος χρήστης μπορεί να εξοικειωθεί μαζί της σε σύντομο χρονικό διάστημα.
- Υπάρχει πλήθος οδηγιών, προγραμμάτων εκμάθησης και βιβλιοθηκών σχετικών με αυτή.
- Είναι πολύ σταθερή, γρήγορη (για scripting γλώσσα) και ευέλικτη.

2.4 MySQL

MySQL ονομάζεται το ανοιχτού κώδικα σύστημα διαχείρισης σχεσιακών βάσεων δεδομένων που αναπτύχθηκε και διανεμήθηκε από την εταιρία ORACLE.

Μία βάση δεδομένων αποτελείται από πληροφορίες. Μπορεί να είναι οτιδήποτε από μία απλή λίστα προϊόντων ή συλλογή εικόνων μέχρι μία πολυσύνθετη βάση μιας πολυεθνικής εταιρίας. Το σχεσιακό μοντέλο βάσεων δεδομένων χρησιμοποιεί πίνακες ή αλλιώς οντότητες. Η κάθε οντότητα αποτελείται από ένα σύνολο γραμμών και ένα σύνολο στηλών. Η κάθε γραμμή αναπαριστά μία εγγραφή δεδομένων και ονομάζεται πλειάδα (tuple). Οι στήλες ορίζουν τα χαρακτηριστικά ή ιδιότητες (attributes) της κάθε εγγραφής. Κάθε οντότητα του μοντέλου χαρακτηρίζεται από ένα σχήμα που περιγράφεται από το όνομα της οντότητας, από τα ονόματα των χαρακτηριστικών της και από τη σχέση της με μία άλλη οντότητα. Το σύνολο των σχημάτων όλων των οντοτήτων απαρτίζει το σχήμα της βάσης δεδομένων ενώ το σύνολο των στιγμιότυπων των σχέσεων συνθέτει το στιγμιότυπο αυτής.

Εικόνα 36 MySQL

Η δομημένη γλώσσα ερωτημάτων (Structured Query Language - SQL) χρησιμοποιείται για τη δημιουργία, τροποποίηση, ενημέρωση και τη δημιουργία ερωτημάτων προς τη βάση δεδομένων. Η SQL χρησιμοποιεί τους όρους πίνακας (table), γραμμή (row) και στήλη (column), οι οποίοι αντιπροσωπεύουν τις έννοιες σχέση, πλειάδα και χαρακτηριστικό αντιστοίχως στο σχεσιακό μοντέλο βάσεων δεδομένων. Τα τέσσερα σημαντικότερα SQL ερωτήματα που υποβάλλουμε σε μία τέτοια βάση είναι SELECT, INSERT, UPDATE και DELETE.

Η MySQL είναι ανοιχτού κώδικα λογισμικό και επιτρέπει σε όλους τους χρήστες να τη χρησιμοποιούν και να την τροποποιούν. Το σύστημα διαχείρισης που εφαρμόζει στις βάσεις δεδομένων είναι εύκολο στη χρήση, πολύ γρήγορο, αξιόπιστο και ικανό να χρησιμοποιηθεί από πολλούς χρήστες ταυτόχρονα. Η ελαφριά εγκατάστασή της επιτρέπει να χρησιμοποιηθεί σε οποιοδήποτε υπολογιστή υπό οποιοδήποτε λειτουργικό σύστημα, καταναλώνοντας ελάχιστους πόρους. Η MySQL αναπτύχθηκε για τη διαχείριση μεγάλων βάσεων δεδομένων, πολύ πιο γρήγορα από τις μέχρι τότε υπάρχουσες λύσεις. Η διαρκής ανάπτυξή της οδήγησε στο να μας προσφέρει σήμερα και μία πλούσια σειρά λειτουργιών. Η συνδεσιμότητα, η ταχύτητα και η ασφάλειά της, την καθιστούν κατάλληλη για πρόσβαση βάσεων δεδομένων από το διαδίκτυο.

2.5 JavaScript

Η JavaScript είναι μία αντικειμενοστραφής γλώσσα προγραμματισμού, η οποία ενσωματώνεται στην HTML, έχει σκοπό την παραγωγή δυναμικού περιεχομένου. Η διαφορά της από την PHP έγκειται στο γεγονός ότι ο κώδικας εκτελείται στην πλευρά του χρήστη (client side) και όχι του διακομιστή (server side). Η σύνταξή της βασίζεται στη γλώσσα προγραμματισμού C και έχει δανειστεί αρκετά στοιχεία από τη Java. Η δυναμική της JavaScript βασίζεται στο γεγονός ότι μπορεί να διαχειριστεί το DOM της HTML σε συνδυασμό με τη διαχείριση γεγονότων (event handling) που σχετίζονται με τα αντικείμενα αυτά. Έτσι κάθε φορά που ο χρήστης αλληλοεπιδρά με κάποιο στοιχείο της ιστοσελίδας η JavaScript μπορεί να παράγει νέα αποτελέσματα και να εμπλουτίζει την εμπειρία πλοήγησης του χρήστη.

Εικόνα 37 JavaScript

Ο κώδικάς της ενσωματώνεται μέσα στην HTML και μπορεί να εκτελεστεί κατευθείαν με τη φόρτωση της ιστοσελίδας. Πολύ σημαντικό χαρακτηριστικό της είναι το ότι ο κώδικάς της μπορεί να εκτελεστεί, όταν και όποτε ο χρήστης το χρειάζεται, χωρίς να είναι απαραίτητο να φορτωθεί ξανά η ιστοσελίδα. Το συγκεκριμένο χαρακτηριστικό χρησιμοποιείται και για την εκτέλεση ασύγχρονων ερωτημάτων στον διακομιστή (AJAX)

Σε μία φόρμα εγγραφής η JavaScript μπορεί να ελέγξει την ύπαρξη του ονόματος ή του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ενός χρήστη και γενικά να ασκήσει έλεγχο για την ορθότητα της συμπλήρωσης των στοιχείων, χωρίς την ενοχλητική επαναφόρτωση της ιστοσελίδας. Ακόμα ένα πλαίσιο αναζήτησης μπορεί να προτείνει πιθανές

απαντήσεις στο ερώτημα αναζήτησης, πριν ακόμη ο χρήστης ολοκληρώσει την πληκτρολόγησή του ή στο καλάθι ενός ηλεκτρονικού καταστήματος η JavaScript μπορεί να εκτελέσει υπολογισμούς που να αφορούν τα συνολικά ποσά πληρωμής, το πλήθος των προϊόντων, ή τα κόστη αποστολής. Σε μία ιστοσελίδα όπου ο χρήστης χρειάζεται επιπλέον βοήθεια για να καταλάβει τη λειτουργία της, η JavaScript μπορεί να εμφανίζει αναδυόμενα παράθυρα με τις κατάλληλες πληροφορίες.

Εικόνα 38 HTML5 + CSS3 + JS

2.6 jQuery

Η jQuery είναι η μεγαλύτερη βιβλιοθήκη JavaScript. Δεν είναι γλώσσα προγραμματισμού και δεν έχει προταθεί επισήμως από την W3C. Όλες οι λειτουργίες της μπορούν να εκτελεστούν και με την απλή JavaScript, ωστόσο απλοποιεί σημαντικά τον κώδικα που πρέπει να γραφτεί. Περιέχει στις βιβλιοθήκες της συναρτήσεις που μπορεί να καλύψουν τεράστιο ποσοστό των αναγκών ενός προγραμματιστή. Υποστηρίζεται από όλους τους φυλλομετρητές και μάλιστα διαχειρίζεται τις διαφορές που προκύπτουν όταν ο καθένας από αυτούς καλείται να τρέξει κώδικα. Ένα τεράστιο δίκτυο προγραμματιστών που απαρτίζουν μία κοινότητα ανοιχτού κώδικα εμπλουτίζουν καθημερινά τη jQuery σε θέματα λειτουργικότητας και ανάπτυξης νέων συναρτήσεων. Επίσης υπάρχει πλήθος εγγράφων και φροντιστηρίων στο διαδίκτυο που μπορούν να βοηθήσουν τον ενδιαφερόμενο προγραμματιστή να ασχοληθεί με αυτή. Τέλος ένα πολύ σημαντικό χαρακτηριστικό της JavaScript είναι η υποστήριξη AJAX.

Εικόνα 39 jQuery

2.7 AJAX

Η JavaScript και η jQuery μπορούν να κάνουν πολλά πράγματα, αλλά δε μπορούν να κάνουν τα πάντα. Μερικές φορές κρίνεται απαραίτητη η επικοινωνία με τη βάση δεδομένων που βρίσκεται στο διακομιστή για την άντληση πληροφοριών. Η AJAX (ασύγχρονη JavaScript και XML – Asynchronous JavaScript and XML) επιτρέπει σε μία ιστοσελίδα να αλληλοεπιδράσει με το διακομιστή, χωρίς να χρειαστεί να φορτώσει ξανά τα περιεχόμενά της. Οι φυλλομετρητές επιτρέπουν τη χρήση JavaScript από τους προγραμματιστές, για να στείλουν ένα αίτημα στο διακομιστή, ο οποίος σαν απάντηση στέλνει πληροφορία πίσω στο φυλλομετρητή. Στη συνέχεια ο κώδικας JavaScript μπορεί να διαχειριστεί αυτή την πληροφορία. Για παράδειγμα ένας χρήστης μπορεί να υποβάλει μία φόρμα και να δει τα αποτελέσματα αυτής άμεσα χωρίς να σταλεί από το διακομιστή πίσω μία νέα σελίδα, αλλά μόνο η πληροφορία. Η AJAX αποτελεί μία μίξη τεχνολογιών ο συνδυασμός των οποίων δημιουργεί μια πιο αποτελεσματική εμπειρία χρήστη. Στην ουσία δημιουργεί ένα δίαυλο επικοινωνίας μεταξύ τριών μονάδων:

- Του φυλλομετρητή, του οποίου η παρουσία είναι απαραίτητη προκειμένου να αναπαραχθεί το οποιοδήποτε περιεχόμενο και να εκτελεστεί ο οποιοσδήποτε κώδικας. Επίσης ο φυλλομετρητής διαθέτει ένα ακόμη στοιχείο χωρίς το οποίο δε θα ήταν δυνατή η υλοποίηση της AJAX. Το αντικείμενο XMLHttpRequest, το οποίο επιτρέπει στην JavaScript να επικοινωνήσει με το διακομιστή.
- Της JavaScript, η οποία στέλνει αίτημα στο διακομιστή, περιμένει την απόκρισή του, την επεξεργάζεται και τη χρησιμοποιεί ανάλογα με το σκοπό για τον οποίο έχει συνταχθεί.
- Του διακομιστή, ο οποίος δέχεται τα αιτήματα και στέλνει τις ανάλογες πληροφορίες πίσω στο φυλλομετρητή.

Θα πρέπει να αναφερθεί πως η χρήση των συγκεκριμένων τεχνολογιών γίνεται με σκοπό τη βελτίωση της εμπειρίας του χρήστη κατά την επίσκεψή του ή κατά την χρήση μιας ιστοσελίδας ή web εφαρμογής και όχι με σκοπό τη δημιουργία βασικών λειτουργιών. Όταν το λειτουργικό κομμάτι μιας ιστοσελίδας εκτελείται στην πλευρά του χρήστη, είναι ορατό σε όλους και υπάρχει πάντα ο κίνδυνος της κακόβουλης χρήσης. Πάντα οι τεχνολογίες αυτές θα πρέπει να συνδυάζονται με την PHP ώστε να ελαχιστοποιούνται οι πιθανότητες επίθεσης από κακόβουλους χρήστες ή λογισμικά.

3. Πληροφορική και Τουρισμός

Στο κεφάλαιο αυτό θα αναλύσουμε τις επιδράσεις του διαδικτύου στον τουρισμό και στις εφαρμογές του. Πιο συγκεκριμένα θα αναλύσουμε το σχεδιασμό του ταξιδιού, το εμπόριο των τουριστικών επιχειρήσεων και τη δομή της τουριστικής βιομηχανίας. Οι τουρίστες έχουν πλέον στη διάθεση του ένα σύνολο εργαλείων για την αναζήτηση προορισμών, την κράτηση θέσεων και γενικότερα τη δυνατότητα αρκετών επιλογών. Με τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας έχουν δημιουργηθεί συστήματα εμπορικής διανομής καθώς επίσης και προγράμματα περιήγησης και διακοπών μέσω του διαδικτύου. Το Internet έχει επηρεάσει όπως θα ήταν λογικό και άλλα κομμάτια της αλυσίδας του τουρισμού. Για παράδειγμα οι προμηθευτές τουριστικών προϊόντων έχουν πλέον τη δυνατότητα να παραγγέλνουν διαδικτυακά άμεσα οτιδήποτε χρειάζονται. Επιπλέον, μέσω του διαδικτύου είναι σε θέση να γνωρίζουν τις επιθυμίες των καταναλωτών καθώς και τις προτιμήσεις τους και συνεπώς κρίνεται πολύτιμη για την προώθηση πωλήσεων.

3.1 Συστήματα τουριστικών λύσεων

Οι προμηθευτές τουριστικών επιχειρήσεων έχοντας αντιληφθεί τη σημερινή κατάσταση και προσπαθώντας να προσαρμοστούν στη νέα πραγματικότητα έχουν βελτιώσει τις ιστοσελίδες τους και παρακολουθούν προσεκτικά την κίνηση στους διαδικτυακούς τους τόπους. Ο οργανισμός ΤΙΑ έχει επισημάνει ότι η προώθηση επιχειρήσεων όπως αεροπορικές εταιρίες, ξενοδοχεία και εισιτήρια έχουν συμβάλει ούτως ώστε οι τουρίστες να μην έχουν την ανάγκη για περαιτέρω αναζήτηση. Όλες οι παράμετροι του ταξιδιού όπως για παράδειγμα η διαμονή ή η ενοικίαση ενός οχήματος περιλαμβάνονται αναλυτικά μέσα στα διαθέσιμα πακέτα και τις προσφορές. Απόρροια αυτού είναι οι χρήστες να μην έχουν πλέον ανάγκη να ψάχνουν για αυτά καθώς καλύπτουν πλήρως ένα ταξίδι.

Οι leisure travelers ή αλλιώς ταξιδιώτες αναψυχής θεωρούνται πιο απαιτητικοί από τους υπόλοιπους τουρίστες καθώς επιθυμούν να γνωρίζουν περισσότερα για το ξενοδοχείο πριν πάρουν την απόφαση να μείνουν εκεί. Αυτού του είδους οι ταξιδιώτες έχουν επίσης την τάση να επιθυμούν πληροφορίες για διάφορες εκδηλώσεις αλλά και διασκέδαση όπως εστιατόρια μπαρ κλπ. Η φύση του ταξιδιού αλλάζει ξαφνικά και από οργανωμένη τείνει να γίνει ανεξάρτητη. Τα πρακτορεία από τη μεριά τους είναι αδύνατον να είναι σε θέση να προσλάβουν προσωπικό ικανό να καλύψει αυτού του είδους τις ανάγκες των υποψήφιων τουριστών. Σε κάθε περίπτωση, οι τουρίστες επιθυμούν να οργανώσουν εκείνοι το ταξίδι όπως ακριβώς εκείνοι επιθυμούν παρά να συμβουλευτούν κάποιο ταξιδιωτικό πράκτορα. Συνεπώς, δημιουργήθηκε η ανάγκη για εύκολα προσβάσιμες πληροφορίες όχι μόνο πριν την πραγματοποίηση του ταξιδιού αλλά και κατά τη διάρκεια. Ειδικά για

μικρομεσαίες επιχειρήσεις όπως ξενοδοχεία ή ξενώνες κρίνεται απαραίτητη η ύπαρξη πληροφοριών στο διαδίκτυο. Όσες επιχειρήσεις καταφέρουν να διοχετεύσουν αποτελεσματικά τις απαραίτητες πληροφορίες στους χρήστες τους θα έχουν και το πλεονέκτημα στην επιλογή.

Ειδικά σε ένα ταξίδι ελεύθερου χρόνου οι οργανωμένες περιηγήσεις απομακρύνονται όλο και περισσότερο. Εφόσον οι τουρίστες ταξιδεύουν πιο ελαστικά οι αποφάσεις για αγορές τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών είναι αυθόρμητες. Για παράδειγμα, ορισμένοι τουρίστες έχουν ταξιδέψει σε ένα νησί και μαθαίνουν πως το νησί διαθέτει ένα καταπληκτικό εστιατόριο σε ένα νεόδμητο ξενοδοχείο κοντά στη θάλασσα. Επομένως, θα είναι ψηλά στη λίστα τους η διαμονή σε αυτό το ξενοδοχείο. Είναι σύνηθες φαινόμενο οι επιθυμίες των τουριστών να εκφράζονται κατά τη διάρκεια των διακοπών του. Αποτέλεσμα αυτού είναι η ανάγκη για υψηλής ποιότητας και εξακριβωμένες πληροφορίες που αφορούν τους τουριστικούς προορισμούς. Σε αρκετές περιπτώσεις οι παροχές κρατήσεων κρίνονται απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία των επιχειρήσεων.

Το τμήμα κρατήσεων θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα κομμάτια ενός τουριστικού γραφείου. Το τμήμα έχει στη διάθεση του όλα τα στοιχεία από κρατήσεις αεροπορικών εισιτηρίων, ξενοδοχείων, αυτοκινήτων μέχρι προσωπικές επιθυμίες των τουριστών. Μιλώντας για κρατήσεις αναφερόμαστε στη διαμεσολάβηση και την εξασφάλιση των υπηρεσιών που προαναφέραμε. Το τμήμα αυτό διοχετεύει με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες τα υπόλοιπα τμήματα του τουριστικού γραφείου. Συνεπώς, είναι απαραίτητη η σωστή και έγκαιρη ενημέρωση που αφορά τους πελάτες όπως για παράδειγμα η ώρα άφιξης, το όνομα της κράτησης κτλ.

Ο υπεύθυνος του τμήματος κρατήσεων οφείλει να διαθέτει γνώση και εμπειρία καθώς επίσης να είναι οργανωτικός και γνώστης ξένων γλωσσών. Σημαντικό προσόν επίσης θεωρείται να είναι καλός στις δημόσιες σχέσεις καθώς έρχεται σε επαφή με τους πελάτες. Οι αρμοδιότητες του τμήματος κρατήσεων είναι οι εξής:

- Εξασφάλιση θέσεων σε τακτικές και ειδικά ναυλωμένες πτήσεις.
- Εξασφάλιση δωματίων σε ξενοδοχεία και κάθε είδους μορφής καταλύματα.
- Παροχές κρουαζιέρων καθώς και επιπλέον εκδρομών.
- Εξασφάλιση ξεναγήσεων.
- Μεσολάβηση για ενοικίαση αυτοκινήτου.
- Εξασφάλιση εισιτηρίων.

- Κρατήσεις εισιτηρίων.

Η ξενοδοχειακές κρατήσεις απασχολούν περισσότερο τα ταξιδιωτικά γραφεία από τη στιγμή που η διαμονή είναι το κύριο προϊόν προς πώληση. Το αρχικό θέμα που απασχολεί το τμήμα πωλήσεων είναι η επιλογή του κατάλληλου ξενοδοχείου. Η επιλογή πρέπει να είναι τέτοια ούτως ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του πελάτη. Υπάρχουν πιθανότητες οι πελάτες να μην πραγματοποιούν ταξίδια για αναψυχή αλλά για δουλειά. Συνεπώς, οι πελάτες πιθανόν να επιθυμούν να μείνουν σε ένα ξενοδοχείο κοντά στην περιοχή που έχουν τις δουλειές τους.

Η επιλογή των δωματίων από πλευράς των τουριστικών γραφείων όπως προαναφέραμε πρέπει να είναι πολύ προσεκτική, ποιοτική και να προσφέρει στους ενδιαφερομένους πληθώρα επιλογών. Στο παρελθόν, αυτή η διαδικασία γινόταν με προσωπικές επαφές με τα τουριστικά γραφεία. Οι τύποι των δωματίων που μπορεί να διαθέτει ένα ξενοδοχείο σύμφωνα με τη διεθνή ορολογία είναι οι παρακάτω:

- **Single:** Για διανυκτέρευση ενός ατόμου.
- **Double:** Για διανυκτέρευση δύο ατόμων και περιλαμβάνει διπλό κρεβάτι.
- **Twin:** Περιλαμβάνει δύο μονά κρεβάτια και είναι κατάλληλο για διανυκτέρευση δύο ατόμων.
- **Triple:** Δωμάτιο κατάλληλο για διανυκτέρευση τριών ατόμων.
- **Quadruple:** Δωμάτιο κατάλληλο για διανυκτέρευση τεσσάρων ατόμων.
- **Suite:** Περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα υπνοδωμάτια με σαλόνι και ένα ή περισσότερα μπάνια.
- **Connection Rooms:** δύο ή περισσότερα δωμάτια που επικοινωνούν μεταξύ τους με εσωτερική πόρτα.
- **Family rooms:** Κατάλυμα με δύο διπλά κρεβάτια.
- **Studio:** Κατάλυμα που περιλαμβάνει κουζίνα και σαλόνι.
- **Cabana:** Μεμονωμένο κατάλυμα.

Διαθεσιμότητα

✓ Εγγυημένα η καλύτερη τιμή

Πότε θα θέλατε να μείνετε στο Citta dei Nicliani;

Ημερομηνία check-in

📅 Ημερομηνία check-in

Ημερομηνία check-out

📅 Ημερομηνία check-out

Ελέγξτε τη διαθεσιμότητα

Η πιο πρόσφατη κράτηση για αυτό το ξενοδοχείο έγινε στις 30 Ιουνίου στις 15.22 από την Ελλάδα.

Άτομα	Τύπος δωματίου	
👤👤	Deluxe Δωμάτιο στο Επίπεδο του Κήπου	Δείτε τιμές
👤	Classic Δίκλινο Δωμάτιο - Σε Χωριστό Γπίπταδο	Δείτε τιμές
👤	Classic Δίκλινο Δωμάτιο με Βερόντα	Δείτε τιμές
👤👤	Δωμάτιο Deluxe	Δείτε τιμές
👤	Σουίτα	Δείτε τιμές

🚫 **Μην το χάσετε:** έγινε 1 κράτηση σήμερα για το «Citta dei Nicliani» στον ιστοχώρο μας. Κλείστε το τώρα.

Εικόνα 40 Online κράτηση δωματίου

Ένα ξενοδοχείο πέρα από τη διανυκτέρευση που είναι και το βασικό προϊόν που προσφέρει, παρέχει και διάφορους τύπους διατροφής που σύμφωνα με τη διεθνή ορολογία είναι οι εξής:

1. Παροχή μονού πρωινού.
2. Παροχή ημιδιατροφής.
3. Παροχή πλήρους διατροφής.

Βάση μιας συμφωνίας που μπορούν οι υποψήφιοι τουρίστες να κάνουν με τα ξενοδοχεία πέρα από τη διανυκτέρευση αγοράζουν ένα πακέτο που περιλαμβάνει πολυάριθμες παροχές και ονομάζεται all inclusive. Σύμφωνα με αυτό το πακέτο, οι πελάτες έχουν τις εξής παροχές:

- Όσα γεύματα, σνακ και ποτά επιθυμούν.
- Χρήση όλων των δραστηριοτήτων του ξενοδοχείου.
- Συμμετοχή σε εκδρομές.

Ύπνερνει

Δωρεάν! Wi-Fi θ' απ'θεται στους κοινόχρηστους χώρους και δεν χρεώνεται

Γενικά

- ✓ Θερμόα ασφακίας
- ✓ Δωμάτια για μη καπνίζοντες
- ✓ Οικονομικά δωμάτια
- ✓ Θέρμανση
- ✓ Κλιματισμός

Μπάνιο

- ✓ Ντους
- ✓ Στεγνωτήρας μαλλιών
- ✓ Δωρεάν προϊόντα περιποίησης
- ✓ Τοιμαλίτα
- ✓ Μπάνιο
- ✓ Πεντόφλες

Εξωτερικοί χώροι

- ✓ Κήπος
- ✓ Μπαζόν

Κουζίνα

- ✓ Ψυγείο

Κατοικίδια ζώα

Δωρεάν! Παρτε μαζί και τον τετραπόδο φίλο σας! Χωρίς επιπλέον χρέωση.

Παροχές Δωματίου

- ✓ Θυρίδα ασφαλείας
- ✓ Ήχομόνωση

Δραστηριότητες

- ✓ Σάουνα
- ✓ Μαυάζ

Πολυμέσα & Τεχνολογία

- ✓ Τηλέοραση
- ✓ Τηλέφωνο
- ✓ Τηλέοραση επίπεδης οθόνης/LED / Plasma

Φαγητό & Ποτό

- ✓ Σνακ Μπαρ

Ήλεκτρικη

Δωρεάν! Δημόσιος χώρος στάθμευσης δωρεάν, στην περιοχή γύρω από το ξενοδοχείο, δεν απαιτεί κράτηση.

Υπηρεσίες

- ✓ Συνελλάγματος
- ✓ Χώρος φύλαξης αποσκευών
- ✓ Ασφάλισμα τουπικό
- ✓ Υπηρεσία σφίπνωσης

Γλώσσες επικοινωνίας

- ✓ Ρώσικα
- ✓ Ιταλικά
- ✓ Γαλλικά
- ✓ Άγγλικά
- ✓ Ελληνικά

Εικόνα 41 All inclusive παροχές

Συμπεράσματα

Κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της παρούσας διπλωματικής διαπιστώθηκε η ολοένα και αυξανόμενη δυναμική του εναλλακτικού τουρισμού. Παρόλο που δεν είναι τόσο δημοφιλής όσο το μοντέλο των 3S (Sun-Sea-Sand) και ενδέχεται να μην γίνει ποτέ, ο εναλλακτικός τουρισμός αποτελεί την επιλογή σημαντικής μερίδας ανθρώπων για να αγνοηθεί. Στην Ελλάδα κάποιες μορφές του έχουν αναπτυχθεί σε ικανοποιητικό βαθμό, ωστόσο υπάρχουν άλλες που πρέπει να εξελιχθούν περισσότερο καθώς μπορούν να προσφέρουν σημαντική ώθηση σε μικρές οικονομίες της περιφέρειας.

Για να συμβεί αυτό, θα πρέπει να κατασκευαστούν οι απαραίτητες υποδομές αλλά και να σχεδιαστεί μια κατάλληλη διαφημιστική εκστρατεία για την προώθηση τους ανά τον κόσμο. Το διαδίκτυο προσφέρει την δυνατότητα για την παροχή στοχευμένης πληροφορίας σε όλη την υφήλιο με πολύ μικρό κόστος. Επομένως, για την ανάδειξη του ελληνικού εναλλακτικού τουρισμού η δημιουργία μια διαδικτυακής πύλης είναι το πρώτο βήμα που απαιτείται να γίνει. Με τις σύγχρονες τεχνολογίες αυτό δεν είναι ιδιαίτερα δύσκολο να επιτευχθεί καθώς πολλά από τα προβλήματα που υπήρχαν στο παρελθόν (χρήση πολυμέσων, συμβατότητα με κινητές συσκευές κ.τ.λ.) έχουν πλέον ξεπεραστεί.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία

1. Fennell D., ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, Εκδόσεις ΕΛΛΗΝ, Αθήνα 2001
2. Gasston P., The Modern Web: Multi-Device Web Development with HTML5, CSS3, and JavaScript, No Starch Press, 2013
3. Harwani B., PhoneGap Build: Developing Cross Platform Mobile Applications in the Cloud, Auerbach Publications, 2013
4. Βαφειάδη, Κοντογιώργου, Παπακωνσταντινίδη, ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΣΟΡΡΟΠΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, Εκδόσεις Α.Τ.Ε., Αθήνα 1998
5. Λιαλιάμος Γ., ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΞΕΝΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ, Αθήνα 1996
6. Ηγουμενάκης Ν., ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, Εκδόσεις INTERBOOKS, Αθήνα 2000
7. Ηγουμενάκης Ν., ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ MARKETING, Εκδόσεις INTERBOOKS, Αθήνα 1999
8. Κοκκώσης Χ., Τσάρτας Π., ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, Εκδόσεις ΚΡΙΤΙΚΗ, Αθήνα 2003
9. Κομίλης Π., Βαγιωνής Ν, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ,. Εκδόσεις ΠΡΟΠΟΜΠΟΣ, Αθήνα 1999
10. Κουζελής Κ., Παυλόπουλος Γ., ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, Ι.Τ.Ε.Π., Αθήνα 1998
11. Σφακιανάκης Ε., ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, Εκδόσεις ΕΛΛΗΝ
12. Τριανταφύλλου Γ., ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ, Ε.Ε.Δ.Ε., Ηράκλειο 2001

Ιστότοποι

1. developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/JavaScript/Guide
2. [php.net](https://www.php.net)
3. www.agrotour.gr
4. www.agrotourism.gr
5. www.altergreece.gr
6. www.alternativegreece.gr
7. www.anthropos.gr
8. www.experts.pathfinder.gr
9. www.gnto.gov.gr
10. www.greekhotels-association.com
11. www.greek-tourism.gr
12. www.in.gr/agro
13. www.jquery.com
14. www.mysql.com
15. www.statistics.gr
16. www.touristnews.gr
17. www.touristorama.gr
18. www.traveldailynews.gr
19. www.w3.org
20. www.world-tourism.org
21. www.wttc.org